

РАЗВОЈНА БАНКА НА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА АД
BANKA PËR ZHVILLIM E MAQEDONISË SË VERIUT SH.A.
Бр.-Нр. 02 - 1524/18
25.04. 24

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје

ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

31 декември 2023

со

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

Содржина

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	3
БИЛАНС НА УСПЕХ	5
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА.....	6
БИЛАНС НА СОСТОЈБА.....	7
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ	9
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК.....	13
БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ	15

Прилог 1: Годишна сметка на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје за 2023 година

Прилог 2: Годишен извештај за работењето на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје за 2023 година

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До Акционерите на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (Банката) коишто го вклучуваат Билансот на состојба на ден 31 декември 2023 година и Билансот на успех, Извештајот за сеопфатна добивка, Извештајот за промени во капиталот и Извештајот за паричниот тек за годината којашто завршува тогаш, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со стандардите за ревизија кои што се во примена во Република Северна Македонија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на

користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи. Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи ја презентираат објективно, во сите материјални аспекти, финансиската состојба на Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје, заклучно со 31 декември 2023 година, како и нејзината финансиска успешност и нејзините парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со регулативата на Народна банка на Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулативни барања

Годишен извештај за работењето

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва.

Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија е да изразиме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај за работа со годишната сметка и финансиските извештаи за истата деловна година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работа е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работа се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Мислење

Според наше мислење, финансиските информации во годишниот извештај за работа се конзистентни со оние во годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на Банката за годината што заврши на 31 декември 2023 година.

Скопје, 25.04.2024

Овластен ревизор
Јаглика Јорданова Андријеска

РСМ/МАКЕДОНИЈА Скопје

Друштво за ревизија РСМ
МАКЕДОНИЈА ДООЕЛ Скопје

Биланс на успех

За периодот од 1 јануари 2023 до 31 декември 2023 година
 (во илјади денари)

	Белешка	2023	2022
Приходи од камата		292,168	191,138 (90,684)
Расходи за камата		<u>(132,290)</u>	<u> </u>
Нето-приходи/(расходи) од камата	6	<u>159,878</u>	<u>100,454</u>
Приходи од провизии и надомести		91,982	80,231 (43,137)
Расходи за провизии и надомести		<u>(29,761)</u>	<u> </u>
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	7	<u>62,221</u>	<u>37,094</u>
Нето-приходи од тргување	8	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективна вредност	9	-	-
Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики	10	(1,128)	(4,008)
Останати приходи од дејноста	11	13,691	21,305
Удел во добивката на придружените друштва	24	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	12	(30,063)	<u> </u>
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	13	-	-
Трошоци за вработените	14	(65,936)	<u> </u>
Амортизација	15	(7,167)	(6,457)
Останати расходи од дејноста	16	(29,279)	<u> </u>
Удел во загубата на придружените друштва	24	-	-
Добивка/(загуба) пред оданочување		<u>102,217</u>	<u>49,461</u>
Данок од добивка	17	<u>(10,667)</u>	<u>(5,186)</u>
Добивка/(загуба) за финансиската година од непрекинато работење		<u>91,550</u>	<u>44,275</u>
Добивка/(загуба) од група на средства и обврски кои се чуваат за продажба		-	-
Добивка/(загуба) за финансиската година		<u>91,550</u>	<u>44,275</u>
Добивка/(загуба) за периодот, која припаѓа на*:			
акционерите на банката		-	-
малцинското учество		-	-
Заработка по акција	41		
основна заработка по акција (во денари)		142	77
разводната заработка по акција (во денари)		142	77

* само за консолидираните финансиски извештаи

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 25.04.2024 година и потпишани од страна на Управниот одбор на Банката на 25.04.2024 година.

Кире Наумов
 Главен извршен директор

Фарук Исмаили
 Главен оперативен директор

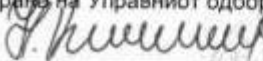
Фаадис Реџеџи
 Директор на Сектор за финансии,
 сметководство, платен промет и ликвидност
 Овластен сметководител

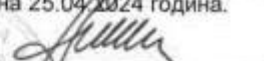
ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

за периодот од 1 јануари 2023 година до 31 декември 2023 година
 (во илјади денари)

Белешка	2023	2022
Добивка/(загуба) за финансиската година	91,550	44,275
Останати добивки/(загуби) во периодот (пред оданочување)	-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех (пред оданочување)		
Ревалоризациска резерва за сопственички средства расположливи за продажба		
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на сопственичките средства расположливи за продажба	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од сопственичките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Останати резерви	-	-
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех (пред оданочување)		
Ревалоризациска резерва за должнички средства расположливи за продажба		
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на должничките средства расположливи за продажба	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од должничките средства расположливи за продажба, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства расположливи за продажба	-	-
Ревалоризациска резерва за преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања		
- ревалоризациска резерва признаена во текот на годината	-	-
- намалување на ревалоризациската резерва, рекласификувано во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови		
- нереализирани нето-промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот од паричните текови	-	-
- реализирани нето-добивки/(загуби) од инструментите за заштита од ризикот на паричните текови, рекласификувани во Билансот на успех	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење		
Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	24	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-
Данок на добивка од останати добивки/(загуби) коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	17	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот коишто се или може да се прекласификуваат во Билансот на успех	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот	-	-
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	91,550	44,275

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 25.04.2024 година и потпишани од страна на Управниот одбор на Банката на 25.04.2024 година.

 Кире Наумов
 Главен извршен директор

 Фарук Исмаили
 Главен оперативен директор

 Фаадис Реџеџи
 Директор на Сектор за финансии,
 сметководство, платен промет и ликвидност
 Овластен сметководител

Биланс на состојба

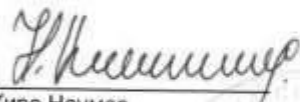
За периодот од 1 јануари 2023 до 31 декември 2023 година
 (во илјади денари)

	Белешка	2023	2022
Актива			
Парични средства и парични еквиваленти	18	877,701	1,056,610
Средства за тргување	19	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	20	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-
Кредити на и побарувања од банки	22.1	16,892,230	14,478,967
Кредити на и побарувања од други комитенти	22.2	242,867	111,562
Вложувања во хартии од вредност	23	341,097	343,433
Вложувања во придружени друштва (сметководствено се евидентираат според "методот на главнина")	24	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	30.1	-	-
Останати побарувања	25	16,761	9,635
Заложени средства	26	-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	27	-	-
Нематеријални средства	28	1,585	1,470
Недвижности и опрема	29	101,097	105,377
Одложени даночни средства	30.2	-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	31	-	-
Вкупна актива		<u>18,473,338</u>	<u>16,107,054</u>
Обврски			
Обврски за тргување	32	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	33	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-
Депозити на банки	34.1	-	-
Депозити на други комитенти	34.2	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	35	-	-
Обврски по кредити	36	14,778,949	12,518,817
Субординирани обврски	37	-	-
Посебна резерва и резервирања	38	37,074	33,962
Обврски за данок на добивка (тековен)	30.1	5,653	628
Одложени даночни обврски	30.2	-	-
Останати обврски	39	19,997	13,532
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување	31	-	-
Вкупно обврски		<u>14,841,673</u>	<u>12,566,939</u>

Биланс на состојба (продолжува)

	Белешка	2023	2022
Капитал и резерви			
Запишан капитал	40	1,998,862	1,998,862
Премии од акции		-	-
Сопствени акции		-	-
Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти		-	-
Други сопственички инструменти		-	-
Ревалоризациски резерви		-	-
Останати резерви		-	-
Задржана добивка/(Акумулирани загуби)		1,541,253	1,496,978
		91,550	44,275
Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите во Банката		3,631,665	3,540,115
Малцинско учество		-	-
Вкупно капитал и резерви		3,631,665	3,540,115
Вкупно обврски и капитал и резерви		18,473,338	16,107,054
Потенцијални обврски	42	1,102,143	876,724
Потенцијални средства	42	-	-

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 25.04.2024 година и потпишани од страна на Управниот одбор на Банката на 25.04.2024 година.

Кире Наумов
 Главен извршен директор

Фарук Исмаили
 Главен оперативен директор

Фаадис Реџеџи
 Директор на Сектор за финансии,
 сметководство, платен промет и ликвидност
 Овластен сметководител

ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ

за периодот од 1 јануари 2023 година до 31 декември 2023 година (во илјади денари)

	Капитал				Ревалоризациски резерви				Останати резерви			Задржана добивка			Вкупно капитал и резерви		
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациски резерви за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложувањето во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите		(Акумулирани загуби)	
На 31 декември 2022 (претходна год.) / 1 јануари 2022 (претходна год.)	1,378,862	-	-	-	-	-	-	-	-	1,304,303	-	153,121	39,554	-	-	2,875,840	2,875,840
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2021 година (претходна год.) коригирано	1,378,862	-	-	-	-	-	-	-	-	1,304,303	-	153,121	39,554	-	-	2,875,840	2,875,840
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																	
Добивка/(загуба) за финансиската година													44,275			44,275	44,275
Останати добивки/(загуби) во периодот																	
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба должнички инструменти - нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во БУ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства располож. за прод.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства располож. за прод. сопственички инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- нерелизирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објективната вредност на инструментите за заштита од ризикот на парични текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНЕТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжува)
 за периодот од 1 јануари 2023 година до 31 декември 2023 година (во илјади денари)**

	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задржана добивка			Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на Банката	Вкупно капитал и резерви	
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопствени инструменти	Ревалоризациски резерви за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)			
Промени во објективната вредност на заштита од ризикот на нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Курсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Одложени даночни средства/(обврски) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Промени во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Останати добивки/(загуби) коишто не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно нерализирани добивки/(загуби) признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Вкупно сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	44,275	-	-	-	44,275	44,275
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	620,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	620,000	620,000
Издадени акции во текот на периодот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Издвојување за законска рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39,544	-	-	(39,554)	-	-	-	-	-
Издвојување за останати рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Откуп на сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Продадени сопствени акции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други промени во капиталот и резервите- останато	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансакции со акционерите, признаени во капиталот и резервите	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39,544	-	-	(39,554)	-	-	-	-	-
На 31 декември 2022	1,998,862	-	-	-	-	-	-	-	-	1,343,857	-	153,121	44,275	-	-	-	3,540,115	3,540,115

**ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО КАПИТАЛОТ И РЕЗЕРВИТЕ (продолжува)
 за периодот од 1 јануари 2023 година до 31 декември 2023 година (во илјади денари)**

	Капитал				Ревалоризациски резерви					Останати резерви			Задрж. добивка			Вкупно капитал и резерви, кои припаѓаат на акционерите на Банката	Вкупно капитал и резерви
	Запишан капитал	Премии од акции	(Сопствени акции)	Други сопственички инструменти	Ревалоризациски резерви за средства расположливи за продажба	Ревалоризациска резерва за средства преземени за ненаплатени побарувања	Резерви за заштита од ризикот	Резерва од курсни разлики од вложување во странско работење	Останати ревалоризациски резерви	Законска резерва	Капитална компонента на хибридни финансиски инструменти	Останати резерви	Расположлива за распределба на акционерите	Ограничена за распределба на акционерите	(Акумулирани загуби)		
На 31 декември 2022 (претходна година)/ 1 јануари 2023 (тековна год.)	1,998,862	-	-	-	-	-	-	-	-	1,343,857	-	153,121	44,275	-	-	3,540,115	3,540,115
Корекции на почетната состојба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
На 1 јануари 2023 година (тековна година) коригирано	1,998,862	-	-	-	-	-	-	-	-	1,343,857	-	153,121	44,275	-	-	3,540,115	3,540,115
Сеопфатна добивка/(загуба) за финансиската година																	
Добивка/(загуба) за финансиската година	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	91,550	-	-	91,550	91,550
Останати добивки/(загуби) во периодот																	
Промени во објективната вредност на средствата расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>должнички инструменти</i>																	
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во БУ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- дополнителна исправка на вредноста на должничките средства располож. за прод.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ослободување на исправка на вредноста на должничките средства располож. за прод.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>сопственички инструменти</i>																	
- нереализирани промени во објективната вредност (нето)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- реализирани промени во објективната вредност (нето), префрлени во Останати рез.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објектив. вред. на инструментите за заштита од ризикот на паричните текови	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Промени во објектив. вред. на заштита од ризикот на нетовложување во стр.работење	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Извештај за паричниот тек

За периодот од 1 јануари 2023 до 31 декември 2023 година (во илјади денари)

	Белешка	2023	2022
Паричен тек од основната дејност			
Добивка/(Загуба)пред оданочувањето		102,217	49,461
<i>Коригирана за:</i>			
Неконтролирано учество, вклучено во консолидираниот биланс на успех		-	-
Амортизација на:			
нематеријални средства	15, 28	585	811
недвижности и опрема	15, 29	6,582	5,646
Капитална добивка од:			
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема			(183)
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	11	(11,095)	(14,912)
Капитална загуба од:			
продажба на нематеријални средства		-	-
продажба на недвижности и опрема		-	-
продажба на преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		-	-
Приходи од камата	6	(292,168)	(191,138)
Расходи за камата	6	132,290	90,684
Нето-приходи од тргување		-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основ:			
дополнителна исправка на вредноста	12	37,851	16,767
ослободена исправка на вредноста	12	(10,469)	(19,766)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа:			
дополнителни загуби поради оштетување	13	-	-
ослободени загуби поради оштетување		-	-
Резервирања			
дополнителни резервирања	38	34,422	42,550
ослободени резервирања	38	(31,741)	(19,100)
Приходи од дивиденди		-	-
Удел во добивката/(загубата) на придружените друштва		-	-
Останати корекции		-	-
Наплатени камати		281,246	169,967
Платени камати		(125,027)	(75,302)
Добивка од дејноста пред промените во деловната актива		124,693	55,485
<i>(Зголемување)/намалување на деловната актива:</i>			
Средства за тргување		-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик		-	-
Кредити на и побарувања од банки		(2,401,541)	(1,930,462)
Кредити на и побарувања од други комитенти		(140,502)	(47,154)
Заложени средства		-	-
Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања		-	-
Задолжителна резерва во странска валута		-	-
Задолжителен депозит кај НБРСМ според посебни прописи		-	-
Останати побарувања		(6,221)	(1,998)
Одложени даночни средства		-	-
Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување		-	-
<i>Зголемување/(намалување) на деловните обврски:</i>			
Обврски за тргување		-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик		-	-
Депозити на банки		-	-
Депозити на други комитенти		-	-
Останати обврски		6,465	1,661
Обврски директно поврзани со група на средства за отуѓување		-	-
Нето паричен тек од основната дејност пред оданочувањето		(2,417,106)	(1,922,468)
(Платен)/поврат на данок на добивка		-	-
Нето паричен тек од основната дејност		(2,417,106)	(1,922,468)

Извештај за паричниот тек (продолжува)

За периодот од 1 јануари 2023 до 31 декември 2023 година (во илјади денари)

	<i>Белешка</i>	2023	2022
Паричен тек од инвестициската дејност			
(Вложувања во хартии од вредност)			
Приливи од продажбата на вложувањата во хартии од вредност		(776,749)	(342,866)
(Одливи за вложувањата во подружници и придружени друштва)		774,256	-
Приливи од продажбата на вложувањата во подружници и придружени друштва		-	-
(Набавка на нематеријални средства)		-	-
Приливи од продажбата на нематеријалните средства		(699)	-
(Набавка на недвижности и опрема)		-	-
Приливи од продажбата на недвижностите и опремата		(2,302)	(8,166)
(Одливи за нетековните средства кои се чуваат за продажба)		-	-
Приливи од нетековните средства кои се чуваат за продажба		-	-
(Останати одливи од инвестициската дејност)		-	-
Останати приливи од инвестициската дејност		-	-
Нето паричен тек од инвестициската дејност		(5,494)	(351,032)
Паричен тек од финансирањето			
(Отплата на издадените должнички хартии од вредност)		-	-
Приливи од издадените должнички хартии од вредност		-	-
(Отплата на обврските по кредити)		-	-
Зголемување на обврските по кредити		(1,707,341)	(1,577,587)
(Отплата на издадените субординирани обврски)		3,964,619	2,519,304
Приливи од издадените субординирани обврски		-	-
Приливи од издадените акции/сопственички инструменти во текот на периодот		-	-
(Откуп на сопствени акции)		-	620,000
Продадени сопствени акции		-	-
(Останати одливи од финансирањето)		-	-
Останати приливи од финансирањето		-	-
Нето паричен тек од финансирањето		2,257,278	1,561,717
Ефект од исправката на вредноста на паричните средства и паричните еквиваленти		(13,587)	8,124
Ефект од курсните разлики на паричните средства и паричните еквиваленти		-	-
Нето-зголемување/(намалување) на паричните средства и паричните еквиваленти		(178,909)	(703,659)
Парични средства и парични еквиваленти на 1 јануари		1,056,610	1,760,269
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	18	877,701	1,056,610

Финансиските извештаи се одобрени од страна на Надзорниот одбор на Банката на 25.04.2024 година и потпишани од страна на Управниот одбор на Банката на 25.04.2024 година.

 Кире Наумов
 Главен извршен директор

 Фарук Исмаили
 Главен оперативен директор

 Фаадис Реџеџи
 Директор на Сектор за финансии,
 сметководство, платен промет и ликвидност
 Овластен сметководител

Белешки кон финансиските извештаи

1. Општи информации

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје (во понатамошниот текст „Банката“ или „РБСМ“) е акционерско друштво во кое Република Северна Македонија е единствен акционер и кое е регистрирано во Република Северна Македонија.

Адресата на регистрираното седиште на Банката е:

ул: „Димитрие Чуповски“ бр.26

1000 Скопје

Република Северна Македонија

Основни активности на Банката се во делот на финансисрање на развојот на трговските друштва во Република Северна Македонија, поттикнување на извозот, поддршка на мали и средни претпријатија основани во република северна Македонија, финансирање на инфраструктура, поддршка на регионалниот развој и финансирање на проекти за обезбедување и заштита на животната средина и обновливи извори на енергија.

Целта на банката, согласно Законот за Развојна банка на Северна Македонија е да го поддржува и поттикнува развојот на македонското стопанство во согласност со стратешките политики, цели и приоритети на нејзиниот акционер - Република Северна Македонија. Основните активности предвидени со Законот, банката ги врши во свое име и за своја сметка и во име и за сметка на државата врз основа на договор. Во делот на работењето што Банката го работи во име и за сметка на Република Северна Македонија надзор врши Министерството за финансии.

Банката нема вложувања во подружници и придружни претпријатија.

Акциите на Банката не котираат на Македонската берза за хартии од вредност АД, Скопје. Вкупниот број на вработени на Банката на 31 декември 2023 година изнесува 58 вработени (2022: 52 вработени).

Членови на Управен одбор и Надзорен одбор

Членовите на Управниот Одбор во текот на 2023 и 2022 година и до датумот на овој извештај се прикажани во продолжение:

- Кире Наумов, Главен извршен директор (од 19.11.2021 година);
- Фарук Исмаили, Главен оперативен директор (од 19.11.2021 година).

Членовите на Надзорниот Одбор во текот на финансиската година и до датумот на овој извештај се прикажани во продолжение:

- Соња Петрушева, Член на Надзорен Одбор; (од 13.09.2019 година до 13.09.2023 година)
- Магдалена Симоновска Претседател на Надзорен Одбор (од 10.12.2021 година).
- Милаим Амети Член на Надзорен Одбор (од 10.12.2021 година).
- Вјолца Ејупи Член на Надзорен Одбор (од 10.12.2021 година)
- Елена Паговска Пелтековски на Надзорен Одбор (од 13.04.2022 година)
- Маја Ангеловска Член на Надзорен Одбор (од 13.11.2023 година).

1.1 Основа за изготвување на финансиските извештаи

Изјава за усогласеност

Финансиските извештаи се изготвени во согласност со Законот за трговски друштва, Законот за РБСМ, подзаконската регулатива пропишана од страна на Народната Банка на Република Северна Македонија, како и во согласност со Одлуката за методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи и Одлуката за видовите и содржината на финансиските извештаи на банките и бележките кон тие извештаи пропишани од страна на НБРСМ.

Финансиските извештаи претставуваат поединечни финансиски извештаи.

Финансиските извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 декември 2023 и 2022 година.

Основи за мерење

Финансиските извештаи се подготвени со примена на основите за мерење специфицирани во Методологијата за секој поединечен вид на средство, обврска, приход и расход. Основите за нивно мерење се детално опишани во продолжение на оваа Белешка.

Финансиските извештаи се подготвени според историска вредност.

Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари („МКД“ или „денари“), кои се функционална валута на Банката, освен каде што не е поинаку наведено. Информациите во финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари.

Влијание на здравствената, енергетската и ценовната криза

Во март 2020 година од страна на Светската здравствена организација беше прогласена глобална пандемија предизвикана од вирусната инфекција Ковид-19, која продолжи и во текот на 2021 година. Како одговор на истата Република Северна Македонија презеде одредени активности и сет на економски мерки за ублажување на ефектите од здравствената криза врз домашната економија. Пандемијата стивна, но во 2022 година дојде нова криза со цените на енергенсите и останатите сировини, како последица на војната во Украина што почна во февруари годинава, што значеше дека на македонските компании се' уште им е потребна поддршка за обртни средства. Дел од мерките за намалување на негативното влијание врз малите и средни бизниси како комисиони кредитни линии се спроведуваат со ангажирање на капацитетите на Банката.

Раководството на Банката продолжува со своите објективни очекувања дека има доволно ресурси да продолжи со своето работење под претпоставка на континуитет.

1.2 Значајни сметководствени политики

1.2.1 Трансакции во странска валута

Трансакциите во странска валута се искажани во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Северна Македонија кои важат на денот на нивното настанување.

Монетарните средства и обврски искажани во странска валута на денот на известувањето се превреднуваат во денари со примена на средниот курс важечки на денот на билансот на состојба. Добивките и загубите од курсните разлики од монетарните средства се разлика помеѓу амортизираната набавна вредност во денари на почеток на периодот, коригирани за ефективната камата и плаќањата во текот на периодот, и амортизираната набавна вредност во странска валута вреднувана според курсот важечки на крајот на периодот.

Сите позитивни и негативни курсни разлики кои произлегуваат од превреднувањето на износите во странска валута, се вклучени во билансот на успех. Средните девизни курсеви кои беа применети за превреднување на позициите на билансот на состојба деноминирани во странска валута, се следните:

	2023	2022
	МКД	МКД
1 ЕУР	61.495	61.4932
1 УСД	55.6516	57.6535

1.2.2 Приходи и расходи од камата

Приходот од камата и расходот од камата се признава во Билансот на успех според методот на ефективна каматна стапка. Ефективната каматна стапка е стапката која ги дисконтира очекуваните идни парични приливи и одливи во текот на очекуваниот век на финансиското средство или обврска до датумот на крајна достасаност или за пократок временски период, доколку е тоа соодветно.

Пресметката на ефективната камата ги вклучува сите надоместоци платени или примени, трансакциските трошоци, дисконти или премии кои се составен дел на ефективната каматна стапка. Трансакциски трошоци се инкрементални трошоци кои директно можат да се припишат на стекнувањето, издавањето или отуѓувањето на финансиското средство или обврска.

Приходите и расходите од камати прикажани во билансот на успех вклучуваат камати од финансиски средства и обврски по амортизирана набавна вредност со користење на методот на ефективна камата.

1.2.3 Провизии и надомести

Приходите и расходите од провизии и од надомести кои се составен дел од ефективната каматна стапка на финансиските средства и обврски се вклучени во пресметката на ефективната каматна стапка.

Останатите приходи од надомести и провизии настануваат по основ на финансиски услуги кои ги извршува Банката односно осигурување на побарувања од комерцијални ризици на краток рок и издавање гаранции по кредити одобрени од банки за кредитирање на мали и средни претпријатија.

Приходите од провизии и надомести се признаваат во моментот на извршување на соодветната услуга, расходите од провизии и надомести се признаваат на пресметковна основа.

1.2.4 Нето-приходии расходи од курсни разлики

Нето-приходите и расходите од курсни разлики вклучуваат реализирани и нереализирани курсни разлики кои произлегуваат од порамнување на трансакции во странска валута и преведување во МКД на монетарните ставки деноминирани во странска валута.

1.2.5 Данок на добивка

Данокот од добивка се состои од тековен и одложен данок. Данокот од добивка се признава во билансот на успех, освен кога се однесува за ставки коишто се однесени директно во капиталот и соодветниот данок од добивка се признава во капиталот.

Тековниот данок од добивка е очекувана даночна обврска од добивката пред оданочување за годината, применувајќи ја важечката даночна стапка од 10% на денот на билансот на состојба и корекции на даночната обврска која се однесува на претходни години.

Одложениот данок се признава со користење на методот на билансот на состојба, и произлегува од времените разлики помеѓу сметководствената вредност на средствата и обврските за потребите на финансиското известување и вредноста на истите за даночните цели. Одложениот данок се мери со примена на даночните стапки кои се очекува да се применат кога ќе се реализираат времените разлики врз основа на законите кои се усвоени или значајно усвоени на денот на известувањето.

Одложено даночно средство се признава за неискористени даночни загуби, неискористен даночен кредит и одбитни времени разлики до износот за кој е веројатно дека ќе има оданочив приход во иднина наспроти кој средството би се искористило. Одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се намалува до степенот до кој веќе не е веројатно дека овие даночни приходи ќе се реализираат. Секое вакво намалување треба да се анулира до степенот до кој станува веројатно дека ќе биде расположива доволна оданочива добивка. Непризнаено одложено даночно средство се проценува на крајот на секој период на известување и се признава до степенот до кој е веројатно дека идните даночни приходи на товар на кои може да се искористи тоа средство ќе бидат доволни.

Со состојба на 31 декември 2023 и 2022 година, Банката нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

1.2.6 Финансиски средства

Банката ги класифицира своите финансиски средства како мерени по: амортизирана набавна вредност, објективна вредност преку останата сеопфатна добивка или објективна вредност преку билансот на успех. Банката ги класифицира своите вложувања во моментот на иницијалното признавање.

Банката го оценува деловниот модел преку следните релевантни и расположливи податоци за:

- финансиските средства и начинот на нивно управување;
- начинот на известување до раководството на Банката;
- успешноста во остварувањето на деловниот модел;
- управувањето со ризиците поврзани со остварувањето на деловниот модел.

Оценката на деловниот модел на Банката се врши на ниво на портфолио од каде зависи класификацијата на финансиските средства. Класификацијата на финансиските средства се врши врз основ на:

- портфолио на должнички хартии од вредност;
- кредитно портфолио;
- портфолио на побарувања.

1.2.7 Парични средства и парични еквиваленти

Паричните средства и паричните еквиваленти ги сочинуваат паричните средства во благајна, депозитите по видување кај банките, орочените депозити кај банки со оригинален рок на достасаност помал од три месеци, депозитите во Народна банка на Република Северна Македонија, како и високоликвидните хартии од вредност со оригинален рок на достасаност од три или помал од три месеци, кои се предмет на незначителен ризик од промена во нивната објективна вредност, и кои се користат од Банката во управување со краткорочните обврски.

Паричните средства и паричните еквиваленти се евидентираат по амортизирана набавна вредност во Билансот на состојба.

1.2.8 Кредити и побарувања

Кредитите и побарувањата се не-деривативни финансиски средства кои го исполнуваат условот на СППИ.

Кредитите и побарувањата почетно се признаваат по објективна вредност вклучувајќи ги и директните трансакциски трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Доколку кредитите и побарувањата не го поминат СППИ тестот истите последователно треба да се мерат по објективна вредност, а промените да се евидентираат во останата сеопфатна добивка.

1.2.9 Финансиски средства кои се чуваат до достасување

Финансиски средства кои се чуваат до достасување се должнички финансиски средства кои ги управува Банката со цел наплата на договорните парични текови и кои согласно договорните услови на средството го исполнуваат условот на СППИ (банката очекува парични текови на одредени датуми „единствено врз основа на отплата на главница и камата“). Во оваа позиција не припаѓаат финансиските средства:

- кои Банката при почетното признавање ги определила по објективна вредност преку билансот на успех;
- кои Банката ги класифицира како расположливи за продажба;
- кои ја исполнуваат дефиницијата за кредити и побарувања.

Општи информации (продолжува)

Значајни сметководствени политики (продолжува)

Финансиски средства кои се чуваат до достасување (продолжува)

Вложувањата чувани до достасување се проценуваат по амортизирана набавна вредност, со употреба на методот на ефективна каматна стапка. Продажбата на значителен износ на финансиски средства чувани до достасување далеку од нивниот период на достасување ќе предизвика рекласификација на сите финансиски средства чувани до достасување како средства расположливи за продажба во тековната и следните две години.

1.2.10 Оштетување на финансиските средства

На секој датум на билансирање, Банката проценува дали постои објективен доказ за оштетување на финансиското средство. Финансиското средство или група на финансиски средства се оштетени само доколку постои објективен доказ за оштетување како резултат на еден или повеќе настани што се појавиле по првичното признавање на средствата („случај на загуба“) и дека тој случај на загуба (или случаи) влијае на предвидениот иден готовински тек на финансиското средство или група финансиски средства кои можат веродостојно да се проценат.

Критериумите што Банката ги користи при утврдување на постоењето објективен доказ за загуба од оштетување, вклучуваат:

- Непочитување на договорните обврски за плаќање на главнината или каматата;
- Денови на доцнење при плаќање на главнината или каматата;
- Потешкотии со паричните текови кај позајмувачот;
- Неисполнување на договорите или условите за кредитирање;
- Влошување на конкурентната позиција на позајмувачот;
- Намалување на вредноста на дадените гаранции - колатерал;

- Отпочнување на стечајни постапки;
- Активирање на обезбедувањето.

Банката врши проценка на постоењето на објективен доказ за оштетување на поединечна основа за сите изложености.

Износот на загубата претставува разлика помеѓу евидентирианиот износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови (исклучувајќи ги идните загуби по основ на кредитот) дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка на финансиското средство. Евидентирианиот износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековниот Биланс на успех.

Во случај на ненаплатливост на кредитот, истиот се отпишува наспроти соодветното резервирање поради оштетување. Таквите кредити се отпишуваат откако ќе се завршат сите неопходни процедури и ќе се утврди износот на загубата. Последователните надоместувања на претходно отпишаните износи го намалуваат износот на резервирањето поради оштетување на кредитите, во корист на тековните добивки.

1.2.11 Недвижности и опрема

Недвижностите и опремата се материјални вложувања за административни цели од кои се очекува да имаат корисен век подолг од една година.

Недвижностите и опремата се евидентирани по набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и загуби поради оштетување, доколку има.

Набавната вредност ги вклучува трошоците кои што се директно поврзани со стекнувањето на средството. Набавениот софтвер кој е неопходен за функционирање на соодветната опрема се признава како дел од таа опрема.

Издатоците направени за замена на дел од недвижностите и опремата се додаваат на сметководствената вредност на средството кога е веројатно дека ќе има идни економски користи за Банката и трошоците на истиот може да се измерат веродостојно. Сегашната вредност на заменетиот дел се отпишува. Трошоците на секојдневното одржување на недвижностите и опремата се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Амортизацијата на недвижностите и опремата се пресметува по пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба.

Во продолжение е даден проценетиот век на употреба на некои позначајни ставки на материјалните средства.

	2023	2022
Згради	40 години	40 години
Мебел и опрема	4-5 години	4-5 години
Останати средства	4-10 години	4-10 години

1.2.12 Нематеријални средства

Нематеријалните средства набавени од Банката се искажани според набавна вредност намалена за акумулираната амортизација и акумулираните загуби поради оштетување.

Последователните издатоци се капитализираат само кога ја зголемуваат идната економска полезност вклучена во специфичното средство на кое се однесуваат. Сите останати издатоци се признаваат во билансот на успех како трошоци како што настануваат.

Амортизацијата се признава пропорционална метода на начин да се отпише набавната вредност на средствата во текот на нивниот проценет корисен век на употреба во текот на период од четири години.

1.2.13 Оштетување на нефинансиските средства

Сметководствената вредност на нефинансиските средства на Банката се разгледуваат на секој датум на изготвување на билансот на состојба со цел да се определи дали постојат објективни докази за оштетување. Ако постои таква индикација, се проценува износот на средството кој би бил наплатлив.

Загубата поради оштетување на нефинансиски средства се признава доколку сметководствената вредност на дадено средство или неговата единица која генерира пари го надминува неговиот надоместлив износ. Единицата која генерира пари е најмала група на средства која може да се идентификува како таква која генерира парични приливи од континуирана употреба коишто во голем степен се зависни од парични приливи од други средства или групи на средства. Загубите заради оштетување се признаваат во билансот на успех. Загубите заради оштетување признаени во однос на единиците кои генерираат пари се распределуваат на единиците (група на единици) на пропорционална основа.

Надоместувачкиот износ на дадено средство или единицата која генерира пари претставува повисокиот износ од неговата објективна вредност намалена за трошоците за продажба на средството и неговата употребна вредност. При проценката на употребната вредност, проценетите идни парични текови се дисконтираат до нивната сегашна вредност со употреба на дисконтна стапка пред оданочување која ги одразува тековните пазарни проценки на временската вредност на парите и ризиците специфични за средството.

Загубата поради оштетување признаена во минатите периоди се проценува на секоја дата на известување заради утврдување на надоместувачкиот износ. Загубата поради оштетување се анулира само со износот до кој сметководствената вредност на средството не ја надминува сметководствената вредност која би била определена, нето од амортизацијата, кога не би била признаена загуба поради оштетување. Зголемената сметководствена вредност на дадено средство, како резултат на анулирање на загуба поради оштетување, не треба да ја надмине сметководствената вредност која би била определена кога не би била признаена загуба поради оштетување на средството во претходните години.

1.2.14 Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Позицијата преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања се употребува само за земјиште, згради, опрема и други вредности добиени врз основа на ненаплатени побарувања. Средството се смета за преземено во моментот кога Банката стекнува правна основа за запишување на сопственоста.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања првично се признаваат по пониската од:

Набавната вредност, којашто е вредноста наведена во актот донесен од страна на надлежен орган, и

□ Проценетата вредност на преземеното средство важечка на датумот на признавање, намалена за очекуваните трошоци за продажба.

На датумот на преземање на средството, Банката во билансот на состојба прикажува оштетување од најмалку 20% од почетната сметководствена вредност на преземеното средство.

Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, Банката ја утврдува проценетата вредност на преземеното средство и во билансот на успех признава загуба за оштетување еднаква најмалку на поголемиот износ од:

- негативната разлика помеѓу проценетата вредност и нето-вредноста на преземеното средство и

- 20% од нето-вредноста на преземеното средство.

1.2.15 Резервирања

Резервирањата се признаваат во билансот на состојба кога Банката како резултат на минат настан има сегашна законска или изведена обврска која може веродостојно да се измери и е веројатно дека ќе има одлив од Банката за подмирување на обврската. Оваа позиција ги вклучува долгорочните резервирања и другите долгорочни обврски кои не се поврзани со одложени даноци од добивки или произлегуваат од позајмици или други финансиски активности. Видови на ставки најчесто вклучени во оваа категорија се пресметки и резервации за вонбилансни кредитни изложености.

Резервирање за неповолни договори се признава кога очекуваните користи од договорот за Банката се помали од неизбежните трошоци за исполнување на обврските според договорот.

Резервирањето се утврдува по сегашната вредност од пониската вредност од очекуваните трошоци за откажување на договорот и сегашната вредност на очекуваните нето трошоци за продолжување на договорот. Пред да се утврди резервација, Банката признава загуба поради оштетување на средствата поврзани со договорот.

1.2.16 Надомести за вработените

Банката плаќа придонеси во пензиските фондови во согласност со барањата на домашната регулатива за социјално осигурување. Придонесите кои се утврдуваат врз основа на платата на вработените се уплаќаат во пензиските фондови, кои што се одговорни за исплата на пензиите. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по основ на овие планови.

Согласно законската регулатива РБСМ исплаќа две просечни месечни нето плати по работни, исплатени во Република Северна Македонија во претходните три месеци на вработените во моментот на заминување во пензија и јубилејни награди согласно критериумите утврдени со интерните акти на Банката. Банката искажува нето обврска за долгорочни користи на вработените врз основа на актуарска пресметка за јубилејни награди и долгорочни користи за вработените. Долгорочните користи за вработените се дисконтираат за да се утврди нивната нето сегашна вредност. Банката нема дополнителна обврска за плаќање по овој основ.

1.2.17 Финансиски обврски

Финансиските обврски се класифицираат во согласност со содржината на договорениот аранжман. Финансиските обврски Банката ќе ги класифицира при почетното признавање како финансиски обврски кои се мерат по амортизирана набавна вредност.

Обврски по кредити

Обврските по кредити се состојат од трансакции со други страни со кои Банката има потпишано договор за кредит.

Банката ги признава обврските по кредити во својот Биланс на состојба по објективната вредност вклучувајќи ги и директните трансакциски трошоци, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со употреба на методот на ефективна каматна стапка.

Останати обврски

Останатите обврски ги вклучуваат обврските кон добавувачите, пресметаните недостасани обврски, одложениот приход и останатите обврски, и се прикажани во нивните номинални износи.

Депризнавање на финансиските обврски

Банката ги депризнава финансиските обврски единствено кога нејзините обврски се извршени, откажани или застарени.

1.2.18 Средства и обврски од комисионо работење

Средствата и обврските управувани во име и за сметка на Владата на Република Северна Македонија се вклучени во Билансот на состојба на нето основа. Нето обврските прикажани во Билансот на состојба претставуваат времена разлика помеѓу наплатата или исплатата на обврските.

1.2.19 Капитал и резерви

(а) Акционерски капитал

Акционерскиот капитал ја претставува номиналната вредност на емитираните акции.

(б) Резерви

Резервите кои се состојат од ревалоризациони, законски и останати резерви, се создадени во текот на периодите врз основа на добивки/загуби од ревалоризација на преземените средства, по пат на распределба на акумулираните добивки врз основа на законската регулатива важечка за Банката и по пат на формирање на фонд за осигурување од политички ризици.

(в) Нераспределени добивки/загуби

Нераспределните добивки/(загуби) ги вклучуваат тековните како и оние од претходните периоди, задржани добивки и загуби.

1.2.20 Известување според сегменти

Оперативниот сегмент претставува група на средства или активности кои се ангажирани во обезбедувањето на производи или услуги кои се предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние во останатите деловни сегменти. Географскиот сегмент е ангажиран во обезбедување на производи или услуги во одредено економско опкружување кое е предмет на ризици и надомести кои се разликуваат од оние сегменти кои ги извршуваат активностите во други економски опкружувања.

1.2.21 Вонбилансни потенцијални и преземени обврски

Банката има потенцијални обврски по основ на осигурување на побарувања од комерцијални ризици на краток рок. Осигурените побарувања се евидентираат во вонбилансната евиденција на Банката. Банката во изложеност води максимум 90% од износот на осигурената фактура и своите осигурени побарувања од 80% до 90% ги реосигурува кај странски реосигурители.

1.2.22 Настани по датум на известување

Оние настани по датумот на известување кои даваат дополнителни информации за финансиската состојба на Банката на датумот на билансирањето (корективни настани) се рефлектирани во финансиските извештаи. Оние последователни настани кои немаат карактер на корективни настани се објавуваат во соодветна белешка доколку истите се материјално значајни.

1.3 Употреба на оценки и проценки

Банката врши проценки и претпоставки кои влијаат врз објавените износи на средства и обврски. Проценките постојано се предмет на проверка и се базираат на минати искуства и други фактори, вклучувајќи очекувања од идни настани за кои се верува дека се разумни во однос на околностите во кои се јавуваат.

Оштетување на кредити одобрени на комитенти и банки

Банката месечно го проверува своето кредитно портфолио со цел проценка на неговата оштетеност. При одредувањето на потребата за признавање на загуба од оштетување во Билансот на успех, Банката проценува дали постојат евидентни докази кои укажуваат на мерливо намалување во проценетите парични текови од кредитното портфолио пред идентификување на намалувањето на ниво на поединечен кредит во рамките на портфолиото на кредити и аванси. Доказите вклучуваат евидентни податоци кои укажуваат на постоење неповолна промена во плаќањата од страна на позајмувачите, или пак податоци на ниво на земја или локални економски услови кои се во корелација со намалувањето на средствата во групата. Раководството употребува проценки базирани на минати искуства поврзани со оштетувањето на средствата со карактеристики на кредитен ризик како и објективни докази на оштетување слични на оние во портфолиото при распоредувањето на идните парични текови. Методологијата и претпоставките кои се користат за проценка на износот и периодот на идните парични текови се проверуваат редовно, со цел намалување на какви било разлики помеѓу проценетите и фактичките загуби.

1.4 Промена на сметководствените политики, сметководствените оценки и корекција на грешки

Сметководствените политики се применувани конзистентно за сите периоди презентирани во овие финансиски извештаи.

1.5 Усогласеност со законската регулатива

Со состојба на 31 декември 2023 година, Банката е усогласена со барањата на законската и подзаконската регулатива пропишана од Народна Банка на Република Северна Македонија и Законот за Развојна банка на Северна Македонија за солвентноста и адекватноста на капиталот, лимитите на изложеност на Банката, вложувањата на Банката и ликвидноста на Банката.

1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

A Класификација на финансиските средства и финансиските обврски

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност		Вкупно
	во илјади денари	за тргување	при признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти	вредност	
2023 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	-	877,701	877,701
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	16,892,230	16,892,230
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	242,867	242,867
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	341,097	341,097
Останати побарувања	-	-	-	-	-	16,761	16,761
Вкупно финансиски средства	-	-	-	-	-	18,370,656	18,370,656
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	14,778,949	14,778,949
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	19,997	19,997
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	-	14,798,946	14,798,946

1 Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

A Класификација на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

	по објективна вредност преку биланс на успех		по објективна вредност преку останата сеопфатна добивка		по амортизирана набавна вредност		Вкупно
	во илјади денари	за тргување признавање	должнички инструменти	сопственички инструменти			
2022 (претходна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	-	-	-	-	1,056,610		1,056,610
Средства за тргување	-	-	-	-	-		-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-		-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-		-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	14,478,967		14,478,967
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	111,562		111,562
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	343,433		343,433
Останати побарувања	-	-	-	-	9,635		9,635
Вкупно финансиски средства	-	-	-	-	16,000,207		16,000,207
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-		-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-		-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-		-
Депозити на банки	-	-	-	-	-		-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-		-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-		-
Обврски по кредити	-	-	-	-	12,518,817		12,518,817
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-		-
Останати обврски	-	-	-	-	13,532		13,532
Вкупно финансиски обврски	-	-	-	-	12,532,349		12,532,349

2 Управување со ризици

Управувањето со ризиците опфаќа идентификување, мерење или оцена, контрола или намалување и следење на одделните ризици и се заснова на документот за прифатливото ниво на ризик и воспоставената култура на ризик. Преземањето ризик претставува веројатност одредена активност или настан да има директно негативно влијание врз добивката и/или сопствените средства, или да предизвика тешкотии во остварувањето на целите на Банката.

Ризикот е соодветно управуван кога е идентификуван, разбран, оценет, кога е извршен мониторинг и е контролиран.

Одборот за управување со ризици воспоставува и спроведува политики за управување со одделен ризик, дава предлози за нивно ревидирање и врши мониторинг и оценка на ефикасноста на целокупниот процес на управување со ризиците. Надзорниот одбор ги усвојува политиките за управување со ризици и го следи нивното спроведување. Воспоставените политики за управување со одделни ризици, кои овозможуваат идентификација, мерење, мониторинг и контрола на ризикот на кој се однесуваат, обезбедуваат разумна сигурност дека работењето е насочено кон постигнување на целите на Банката и е во согласност со применливите правила и законска регулатива, како и со одобрените лимити на изложеност. Лимитите на изложеност на поодделните ризици се предмет на ревидирање, во зависност од внатрешните и надворешните услови во кои работи Банката, но најмалку еднаш годишно. Дополнително, Управниот одбор на Банката воспоставува и спроведува процедури за идентификација, мерење, мониторинг и внатрешни контроли на процесот на управување со ризиците. Имајќи предвид дека процесот на управување со ризици е важен за секој вработен во Банката се спроведуваат обуки со цел да се создаде конструктивна средина, каде сите вработени ќе ги разберат своите задачи и обврски.

Внатрешната ревизија врши редовни и периодични оценки на спроведување на интерните контроли, политиките и процедурите за преземање и управување со поединечните ризици. Процесот на управување со ризици е во согласност со развојниот план и деловната политика на Банката.

Банката е изложена најмалку на следните ризици од употреба на финансиски инструменти:

- Кредитен ризик,
- Ризик на ликвидност,
- Пазарни ризици (каматен ризик и валутен ризик),
- Оперативен ризик.

Оваа белешка претставува информација за изложеноста на Банката на секој од овие ризици, целите, политиките и процесите за управување и методите користени за мерење на ризиците на Банката.

За сите овие ризици Банката воспоставува посебни политики за управување со поединечните видови на ризици, како и процедури за идентификација, оценка, мониторинг и контрола на одделниот ризик.

2.1 Кредитен ризик

Кредитниот ризик претставува ризик од загуба за Банката поради неможноста нејзиниот клиент или друга договорна страна да ги измирува своите обврски во договорениот износ и/или договорените рокови. Изложеноста на кредитен ризик главно и најзначајно произлегува од кредити, кредитно осигурување на побарувања, факторинг, царински гаранции и други позиции што се вклучуваат во билансна и вонбилансна евиденција на Банката.

2.1.1 Управување со кредитниот ризик

Управувањето со кредитен ризик е дел од интегриран пристап за управување со сите финансиски ризици на кои е изложена Банката. Управувањето со кредитен ризик е процес кој овозможува органите на управување да го идентификуваат кредитниот ризик и при тоа да одберат кои изложености да ги намалат, а кои да ги зголемат и на кој начин. Пред одобрување на изложеност на кредитен ризик, Банката ги идентификува сите значајни фактори кои може да влијаат на ризичноста на клиентот, односно на изложеноста на Банката кон клиентот.

Банката врши класификација на секоја активна билансна/вонбилансна ставка според степенот на кредитен ризик на кој е изложена на поединечна основа врз основа на кредитна способност на клиентот и уредност во измирувањето на обврски.

Резултатите од извршената анализа на горенаведените критериуми резултира со утврдување на очекуваните загуби и класификација на изложеноста на кредитен ризик, во една од трите групи на кредитен ризик. За целите на финансиските извештаи (белешка 2.1А), Банката ги поврзува групите на кредитен ризик (Група 1, 2, 3) од Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи (Сл. весник на РСМ бр. 83/17) и категориите на ризик од Одлуката за методологијата за управување со кредитниот ризик од страна на Развојна банка на Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 241/18 и бр. 153/22) и известити на следниот начин:

- во рамки на Група 1, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категорија на ризик „А“;
- во рамки на Група 2, изложеностите на кредитен ризик класифицирани во категориите на ризик „Б“ и „В“, коишто немаат статус на нефункционална кредитна изложеност;
- во рамки на Група 3, изложеностите на кредитен ризик коишто имаат статус на нефункционална кредитна изложеност.

При мерење на кредитниот ризик, основни индикатори коишто ги користи Банката се изложеноста, веројатноста од стечај или ликвидација, веројатноста од намалување на бонитетот, веројатноста од надокнада на отпишаните побарувања, очекувањата на Банката во однос влијанието на економските и деловните услови врз способноста на клиентот да ги исполнува своите обврски и сл.

Инструменти за заштита и намалување на кредитниот ризик коишто ги користи Банката се системот на лимити на изложеност, квалитет на обезбедување, систем на рано предупредување, соодветно вреднување на компонентите на кредитен ризик, користење соодветни информации, дефинирање ризични пазари и сл.

Јасно дефинираната организациона структура е важен елемент на процесот на управување со кредитен ризик што обезбедува изложености на кредитен ризик во рамките на лимитите утврдени од Надзорен одбор.

Кредитен ризик (продолжува)
Управување со кредитниот ризик (продолжува)

Надзорниот одбор одобрува изложеност спрема лице од над 20% од сопствените средства на Банката. Одборот за управување со ризици одобрува изложеност спрема лице од над 10% до 20% од сопствените средства на Банката. Изложеностите на кредитен ризик под овие лимити се одобруваат од страна на Кредитниот одбор на банката.

Секторот за кредитирање и комисиони работи, секторот за кредитно осигурување и факторинг, како и секторот за финансии, сметководство, платен промети ликвидност ги следат сите кредитни изложености во однос на воспоставените лимити.

Управниот одбор на Банката е одговорен за внатрешна контрола од аспект на изложеноста на кредитен ризик поради што се воспоставуваат интерни акти во кои се утврдуваат лимитите на ризиците што имаат за цел да помогнат при контрола и управување со ризикот. Имено, процесот на контрола има за цел да се минимизира влијанието на ризикот на капиталот и на добивката согласно со стратегиските цели на Банката.

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Управување со кредитниот ризик (продолжува)

А Анализа на вкупната изложеност на кредитен ризик

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансна изложеност		Вкупно 2022	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022		
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во групата 1																
Сметководствена вредност, пред исправката на вредноста /посебна резерва	16,893,920	14,480,415	219,880	109,351	-	-	341,097	343,433	805,463	112,847	15,097	8,878	1,022,452	836,007	19,297,909	15,890,931
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	(1,690)	(1,448)	(3,439)	(193)	-	-	-	-	(13,610)	(22)	(1)	(1)	(6,628)	(4,434)	(25,368)	(6,098)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	16,892,230	14,478,967	216,441	109,158	-	-	341,097	343,433	791,853	112,825	15,096	8,877	1,015,824	831,573	19,272,541	15,884,833
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во групата 2																
Сметководствена вредност, пред исправката на вредноста /посебна резерва	-	-	-	2,168	-	-	-	-	-	-	-	12	65,963	51,757	65,963	53,937
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	-	(412)	-	-	-	-	-	-	-	(2)	(12,539)	(9,838)	(12,539)	(10,252)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	-	1,756	-	-	-	-	-	-	-	10	53,424	41,919	53,424	43,685
Изложеност на кредитен ризик, класификувана во групата 3																
Сметководствена вредност, пред исправката на вредноста /посебна резерва	-	-	39,987	6,265	-	-	-	-	-	-	3,103	925	49,014	21,566	92,104	28,756
(Исправка на вредноста и посебна резерва)	-	-	(13,561)	(5,617)	-	-	-	-	-	-	(3,103)	(925)	(16,119)	(18,334)	(32,783)	(24,876)
Сметководствена вредност, намалена за исправката на вредноста и посебната резерва	-	-	26,426	648	-	-	-	-	-	-	-	-	32,895	3,232	59,321	3,880
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик пред исправката на вредноста и посебната резерва	16,893,920	14,480,415	259,867	117,784	-	-	341,097	343,433	805,463	112,847	18,200	9,815	1,137,429	909,330	19,455,976	15,973,624
(Вкупна исправка на вредноста и посебна резерва)	(1,690)	(1,448)	(17,000)	(6,222)	-	-	-	-	(13,610)	(22)	(3,104)	(928)	(35,286)	(32,606)	(70,690)	(41,226)
Вкупна сметководствена вредност на побарувања со кредитен ризик, намалена за исправка на вредноста и посебната резерва	16,892,230	14,478,967	242,867	111,562	-	-	341,097	343,433	791,853	112,825	15,096	8,887	1,102,143	876,724	19,385,286	15,932,398

Кредитен ризик (продолжува)

2.1.2 Оштетени кредити и хартии од вредност

Оштетени кредити и хартии од вредност се такви кредити и хартии од вредност за кои што Банката врз основа на Одлуката на НБРСМ за Методологија за управување со кредитен ризик од страна на Развојна банка на Северна Македонија одредила дека има потреба од издвојување на загуби поради оштетување.

2.1.3 Исправка на вредноста

Банката пресметува исправка на вредноста на поединечна основа.

Износот на исправка на вредноста за активните билансни побарувања се утврдува како разлика помеѓу сметководствената вредност на билансните побарувања и нивната сегашна вредност (проценет надоместлив износ). Сегашната вредност на активните билансни побарувања се добива со дисконтирање на очекуваните идни парични текови по тие побарувања со употреба на ефективната каматна стапка утврдена врз основа на договорот.

2.1.4 Посебна резерва

Банката пресметува посебна резерва која претставува проценка на настанатите загуби поради оштетување во вонбилансната кредитна изложеност. Банката проценува дали има ризик за потенцијални загуби на нејзините активни вонбилансни позиции изложени на кредитен ризик (одобрени гаранции) кога се исполнети следните предуслови:

- Банката има сегашна обврска како резултат од минат настан,
- Постои веројатност за одлив на ресурси,
- Може да се направи веродостојна проценка на износот кој ќе биде потребен за подмирување на обврската.

Кога таквите загуби се во согласност со горенаведените услови Банката издвојува соодветен износ на посебна резерва согласно Одлуката за методологијата за управување со кредитен ризик и Одлуката за методологијата за управување со кредитен ризик од страна на Развојна банка на Северна Македонија пропишана од Народна банка на Република Северна Македонија.

Износот на посебна резерва за активните вонбилансни позиции на поединечна основа е еднаков на сегашната вредност на очекуваните идни парични текови врз основа на плаќања на Банката по преземените потенцијални обврски и наплати од клиентот, дисконтирани со тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност издадени во иста валута и со ист рок на достасување како валутата и рокот на достасување на очекуваното плаќање или наплата.

Доколку не постои тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност со ист рок на достасување како рокот на достасување на очекуваното плаќање, утврдувањето на сегашната вредност на очекуваното плаќање врз основа на преземената потенцијална обврска на Банката се врши со тековна пазарна цена на безризични хартии од вредност со најблиска рочност до рочноста на очекуваното плаќање.

Кредитен ризик (продолжува)

2.1.5 Политика на отпис

Банката отпишува износ на кредит / хартија од вредност (и соодветната посебна резерва) кога Надзорниот Одбор ќе одреди дека кредитот / хартиите од вредност се ненаплативи. Одлуката се донесува по разгледување на информации како значајни промени во финансиската позиција на должникот/издавачот на хартиите од вредност, доколку должникот/издавачот не е во можност да ги подмири своите обврски, или дека износот од реализација на обезбедувањето нема да биде доволен да се подмири целата изложеност. Банката врши отпис на побарување врз основа на правосилна судска пресуда за неоснованост на побарувањето или дека Банката нема право на побарувањето, ако е завршена стечајната постапка, правосилно судско решение за одобрен план за реорганизација на должник во стечај, Банката нема разумни очекувања за наплата на кредитната изложеност во целост или делумно; како и ако станува збор за мали износи на поединечно незначајни побарувања. Банката врши делумен или целосен отпис на побарувањето со одлука на Надзорниот одбор на Банката.

Банката е должна да врши отпис и доколку се поминати 12 месеци од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредност односно издвојува посебна резерва од 100% со примена на Одлуката за методологија за управување со кредитен ризик (Сл.весник на РСМ бр 149/18) од 1 јули 2019 година. До 1 јули 2019 година, Банката беше должна да врши отпис и доколку се поминати две години од датумот кога Банката била должна да врши исправка на вредност односно издвојува посебна резерва од 100%. По овој основ, Банката во текот на 2022 година има извршено отпис во вкупен износ од 3,641 илјади денари (2021: 5,408) (Белешка 25).

Кредитен ризик (продолжува)

Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		2023	Вкупно 2022	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
<i>Вредности на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа</i>																	
Првокласни инструменти за обезбедување парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во Банката)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Државни хартии од вредност државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<i>Залог на недвижен имот</i>																	
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за вршење дејност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на подвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати видови на обезбедување	16,828,689	15,960,362	1,022,189	124,499	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,850,878	16,084,861	
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на поединечна основа	16,828,689	15,960,362	1,022,189	124,499	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17,850,878	16,084,861	

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

Б Вредност на обезбедувањето (објективна вредност) земена за заштита на кредитниот ризик (продолжува)

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно		
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
<i>Вредност на обезбедувањето на кредитна изложеност која се оценува за оштетување на групна основа</i>																	
Првокласни инструменти за обезбедување парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
државни безусловни гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
банкарски гаранции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од друштва за осигурување и полиси за осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштва за осигурување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гаранции од физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на недвижен имот																	
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
имот за вршење дејност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Залог на подвижен имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати видови на обезбедување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна вредност на обезбедувањето на кредитната изложеност којашто се оценува за оштетување на групна основа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности

	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Индустриска гранка																
<i>во илјади денари</i>																
Нерезиденти	-	-	122,325	16,839	-	-	-	-	791,853	112,825	5,720	1,719	629,419	484,594	1,549,317	615,977
Земјоделство, шумарство и рибарство	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,664	2,131	2,664	2,131
Рударство и вадење на камен	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,723	741	1,723	741
Прехрамбена индустрија	-	-	181	16,984	-	-	-	-	-	-	3	18	28,303	77,000	28,487	94,002
Текстилна индустрија и производство на облека и обувки	-	-	38,506	38,899	-	-	-	-	-	-	3	17	115,643	86,382	154,152	125,298
Хемиска индустрија, производство на градежни материјали, производство и преработка на горива, фармацевтска индустрија	-	-	70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16,189	34,068	16,259	34,068
Производство на метали, машини и опрема	-	-	22,483	4,342	-	-	-	-	-	-	-	-	26,840	19,518	49,323	23,860
Останата преработувачка индуст. Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	-	-	9	2	-	-	-	-	-	-	10	-	641	869	660	871
Снабдување со вода, отстранување на отпадниводи, управување со отпади дејности за санација на околината	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Градежништво	-	-	2,165	2,165	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,165	2,165
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли	-	-	23,229	-	-	-	-	-	-	-	-	-	33,063	5,596	56,292	5,596
Транспорт и складирање	-	-	6,126	5,801	-	-	-	-	-	-	9	-	211,262	139,206	217,397	145,007
Објекти за сместување и дејности со храна	-	-	79	65	-	-	-	-	-	-	-	-	18,565	10,918	18,644	10,983
Информации и комуникации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,604	1,136	1,604	1,136
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2,693	6,425	2,693	6,425

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
Управување со ризици (продолжува)

Кредитен ризик (продолжува)

В Концентрација на кредитниот ризик по сектори и дејности (продолжува)

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбилансни изложености		Вкупно 2022	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022		
Финансиски дејности и дејности на осигурување	16,892,230	14,478,967	27,694	26,465	-	-	341,097	343,433	-	-	9,349	7,133	-	-	17,270,370	14,855,998
Дејности во врска со недви. имот	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Стручни, научни и техн. дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	141	2	141
Административни и помошни услужни дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7,999	7,999	7,999	7,999
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Образование	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дејности на здравствена и социјална заштита	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,535	-	5,535	-
Уметност, забава и рекреација	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други услужни дејности	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дејности на домаќинствата како работодавачи, дејности на домаќинствата кои произведуваат разновидна стока и вршат различни услуги за сопствени потреби	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Дејности на екстерит. организации и тела	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Физички лица	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трговци поединци и физички лица кои не се сметаат за трговци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	16,892,230	14,478,967	242,867	111,562	-	-	341,097	343,433	791,853	112,825	15,096	8,887	1,102,143	876,724	19,385,286	15,932,398

Кредитен ризик (продолжува)

Г Концентрација на кредитниот ризик по географска локација

Во илјади денари	Кредити на и побарувања од банки		Кредити на и побарувања од други коминтенти		Вложувања во финансиски средства расположливи за продажба		Вложувања во финансиски средства кои се чуваат до достасување		Парични средства и парични еквиваленти		Останати побарувања		Вонбиласни изложености		Вкупно 2022	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022		
Географска локација																
Република Северна Македонија	16,892,230	14,478,967	120,542	94,723	-	-	341,097	343,433	-	-	9,376	7,168	472,724	392,130	17,835,969	15,316,421
Земји-членки на Европската унија	-	-	70,241	12,615	-	-	-	-	791,853	112,825	5,720	1,719	468,204	340,943	1,336,018	468,102
Европа (останато)	-	-	52,084	4,224	-	-	-	-	-	-	-	-	154,902	124,213	206,986	128,437
Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6,313	19,438	6,313	19,438
Останато	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	16,892,230	14,478,967	242,867	111,562	-	-	341,097	343,433	791,853	112,825	15,096	8,887	1,102,143	876,724	19,385,286	15,932,398

Концентрацијата по локација за кредити и побарувања се мери според локација на должникот. Концентрацијата по локација за вложувања се мери според локација на издавачот на хартиите од вредност.

2.2 Ризик на ликвидност

Ликвидносниот ризик претставува веројатност Банката да не може да обезбеди доволно средства за измирување на своите краткорочни обврски во моментот на нивното достасување или потребните средства да ги обезбеди со многу повисоки трошоци. Ликвидносниот ризик произлегува од неможноста Банката навремено и брзо да ја претвори активата во парични средства со минимални трошоци, како и од неможноста за правилно управување со неочекуваните промени во изворите на средствата.

2.2.1 Управување со ризик на ликвидност

Управувањето со ликвидносниот ризик подразбира управување со активата и пасивата на начин што овозможува навремено и редовно плаќање на обврските, во нормални или во вонредни услови за работење на Банката.

Банката има воспоставено Политика за управување со ликвидносниот ризик која е усвоена од страна на Надзорниот одбор на Банката и истата редовно се ревидира, а во која е дефиниран начинот на управување со ликвидноста. Исто така Банката има воспоставено Процедури за управување со ликвидносниот ризик кои се донесени од страна на Управниот одбор на Банката и истите редовно се ревидираат, и во нив подетално се разработени процесите за управување со ликвидносниот ризик.

Од 01.01.2021 година започна со примена новата Одлука за методологија за управување со ликвидносниот ризик со што банката изврши имплементација на барањата и го усогласи своето работење со истата.

Банката при управување со ликвидноста води сметка, колку што е можно подолгорочно, секогаш да има доволно ликвидни средства за исполнување на обврските кога ќе достасаат, под нормални и невообичаени услови, без да настанат неприфатливи загуби или штета врз репутацијата на Банката.

Секторот финансии, сметководство, платен промет и ликвидност добива информации од другите сектори во однос на ликвидносниот профил на нивните финансиски средства и обврски како и детали за другите проектирани парични текови кои произлегуваат од проектираните идни операции Секторот финансии, сметководство, платен промет и ликвидност одржува портфолио на краткорочни ликвидни средства, воглавно составени од краткорочни ликвидни хартии од вредност и пласмани во други банки, со цел да се обезбеди соодветна ликвидност на Банката.

Средствата и обврските Банката ги групира според нивната достасаност врз основа на преостанатиот период од датумот на известување до договорниот датум на достасување на 31 декември 2023 и 31 декември 2022 година. Притоа износите се презентирани на бруто основа, без да се земат во предвид износите на акумулираната амортизација, исправката на вредност, посебната резерва и сомнителните побарувања.

Ризик на ликвидност (продолжува)

Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)

<i>Во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2023							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	891,310	-	-	-	-	-	891,310
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	651,348	-	2,248,050	2,757,971	6,435,004	4,801,546	16,893,919
Кредити на и побарувања од други комитенти	215,452	31,868	12,547	-	-	-	259,867
Вложувања во хартии од вредност	341,097	-	-	-	-	-	341,097
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	11,026	-	8,840	-	-	-	19,866
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	2,110,233	31,868	2,269,437	2,757,971	6,435,004	4,801,546	18,406,059
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	402,795	-	1,571,843	2,335,653	5,721,514	4,747,145	14,778,949
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	5,653	-	-	-	-	-	5,653
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	18,503	10	1,482	-	1	1	19,997
Вкупно финансиски обврски	426,951	10	1,573,325	2,335,653	5,721,515	4,747,146	14,804,599
Вонбилансни стапки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	-	-	-	-	-	-	-
Рочна неусогласеност	1,683,282	31,858	696,112	422,318	713,489	54,400	3,601,460

Ризик на ликвидност (продолжува)

**Анализа според достасаност на финансиските средства и обврски (преостаната рочност)
(продолжува)**

<i>Во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно
2022							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	1,056,632	-	-	-	-	-	1,056,632
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	747,781	-	2,043,558	2,043,967	4,976,548	4,308,561	14,120,415
Кредити на и побарувања од други комитенти	87,164	30,323	297	-	-	-	117,784
Вложувања во хартии од вредност	-	-	343,433	-	-	-	343,433
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	8,988	-	1,575	-	-	-	10,563
Заложени средства	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	1,900,565	30,323	2,388,863	2,043,967	4,976,548	4,308,561	15,648,827
Финансиски обврски							
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	-	-	-	-	-	-	-
Субординирани обврски	476,172	-	1,250,685	1,675,554	4,638,487	4,477,919	12,518,817
Обврски за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни обврски	-	628	-	-	-	-	628
Останати обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски	12,386	65	1,081	-	-	2	13,534
	488,558	693	1,251,766	1,675,554	4,638,487	4,477,921	12,532,979
Вонбилансни ставки							
Вонбилансна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вонбилансна пасива	-	-	-	-	-	-	-
Рочна неусогласеност	-	-	-	299	-	-	299
	1,412,007	29,630	1,137,097	728,114	338,061	(169,360)	3,475,549

2.3 Пазарен ризик

Пазарен ризик е ризикот дека промените во пазарните цени, како промена во каматните стапки, промена во цената на капиталот, девизните курсеви и кредитните маржи (кои не се однесуваат на промена во кредитната способност на должникот / издавачот на хартии од вредност) ќе влијаат на приходот на Банката или на вредноста на поседуваните финансиски инструменти. Целта на управување со пазарен ризик е да се управува и контролира изложеноста на пазарен ризик во рамки на прифатливи параметри, со оптимизирање на повратот. Банката нема портфолио на тргување.

2.3.1 Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување

Ризик од промена на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности претставува ризик од загуба којшто произлегува од неповолните промени на каматните стапки, а коишто влијаат на позициите во портфолиото на банкарските активности на Банката. Овој ризик е најзначајниот вид пазарен ризик.

Банката е изложена на ризик од променливост на каматните стапки како резултат на тоа што каматоносните средства и каматоносните обврски достасуваат или нивната каматна стапка се менува во различен период или во различни износи. Во случај на средства и обврски со променливи каматни стапки, Банката е исто така изложена на основниот ризик, кој произлегува од различниот начин на менување на променливите каматни стапки.

Управувањето со овој ризик, кој има директно влијание на приходите и на економската вредност на портфолиото на банкарски активности на Банката, претставува дел од интегрираниот систем на управување со ризици во Банката. Развојна банка на Северна Македонија воспоставува систем на управување со ризик од промени на каматните стапки во портфолиото на банкарски активности согласно со обемот и видот на активности што ги извршува, како и со степенот на изложеност на ризик од промена на каматни стапки.

За мерење на овој ризик Банката применува техника на јаз анализа – рочна структура на каматночувствителните активни и пасивни позиции во одделни временски периоди. Во функција на мониторинг и контрола Банката воспоставува лимити за изложеност на ризик од промена на каматни стапки, како и адекватно управување со овој ризик насочено кон остварување на целите и задачите на Банката.

Активностите за управување со ризикот се наменети за оптимизирање на нето приходите од камати, со пазарни каматни стапки кои се конзистентни со деловната стратегија на Банката.

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.1.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	Во илјади денари	Во илјади денари	Во илјади денари	во %
2023				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2023)	91,550	3,386,914	13,598,590	24.91
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- Депрецијација на денарот за 30%	933,482	4,320,396	19,890,339	21.72
- Апрецијација на денарот за 30%	(933,482)	2,453,432	7,306,847	33.58
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- Каматен шок од 400 базични поени	115,400	3,502,314	13,598,590	25.75
- Каматен шок од 400 базични поени и пораст на нефункционални побарувања	103,348	3,490,262	13,503,537	25.85
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-

2.3.1.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжува)

А. Анализа на чувствителноста на промените на пазарниот ризик на средствата и обврските

	Добивка/Загуба	Сопствени средства	Актива пондерирана според ризици	Стапка на адекватност на капиталот
	Во илјади денари	Во илјади денари	Во илјади денари	во %
2022				
Износ пред анализи на чувствителност/стрес-тестови (состојба на 31.12.2022)	44,275	2,722,574	10,655,631	25.55
Ефекти од примена на сценарија				
Ризик од промена на девизен курс (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- Депрецијација на денарот за 30%	641,316	3,363,890	15,680,154	21.45
- Апрецијација на денарот за 30%	(641,316)	2,081,258	5,631,108	36.96
Ризик од промена на каматните стапки (наведете ги од делно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)				
- Каматен шок од 400 базични поени	28,299	2,750,873	10,655,631	25.82
- Каматен шок од 400 базични поени и пораст на нефункционални побарувања	(483,161)	2,239,413	8,975,809	24.95
Ризик од промена на пазарната цена кај вложувањата во сопственички хартии од вредност (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-
Комбинирани сценарија, ако има (наведете ги одделно различните сценарија, вклучително и основните карактеристики на сценариото)	-	-	-	-

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.1.1 Анализа на чувствителноста на средствата и обврските на промени на пазарниот ризик (продолжува)

Б. Анализа на вредноста изложена на пазарен ризик за портфолио за тргување

<i>Во илјади денари</i>	Состојба на 31 декември	Просечна вредност	Највисока вредност (максимум)	Најниска вредност (минимум)	Состојба на 31 декември	Просечна вредност	Највисока вредност (максимум)	Најниска вредност (минимум)
Вредност изложена на ризик кај каматоносните инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредности зложена на ризик кај инструментите во странска валута	-	-	-	-	-	-	-	-
Вредности зложена на ризик кај сопственичките инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-
Варијанса (ефект на нетирање)	-	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-	-

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2. Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување

А Анализа на чувствителноста на промени на каматните стапки

РБСМ

Извештај ВПВ

ИЗВЕШТАЈ

За промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на 31.12.2023 година

во 000 денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклЕУР	551
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	59.625
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКДклЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	(2.476)
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)		57.700
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		3.386.915
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		1,70%

РБСМ

Извештај ВПВ

ИЗВЕШТАЈ

За промена на економската вредност за позиции од портфолиото на банкарски активности на 31.12.2022 година

во 000 денари

	Позиција	Валута	Износ
	1	2	3
1.1	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА ЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКДклЕУР	1.156
1.2	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКД (ФКС + ВКС + ПКС)	ЕУР	11.919
1.3	НЕТО ПОНДЕРИРАНА ПОЗИЦИЈА ЗА ВАЛУТА МКДклЕУР (ФКС + ВКС + ПКС)	МКД	1.075
2	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ ПРОМЕНА НА ЕКОНОМСКАТА ВРЕДНОСТ НА ПОРТФОЛИОТО НА БАНКАРСКИ АКТИВНОСТИ (1.1 + 1.2 + 1.3 + 1.4)		14.149
3	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		2.722.574
4	ВКУПНА ПОНДЕРИРАНА ВРЕДНОСТ/СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА (2/3*100)		0,52%

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2 Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување (продолжува)
Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

Во илјади денари	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматносни средства / обврски
2023 (тековна година)							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	792,010	-	-	-	-	-	792,010
Финансиски средства по објектина вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања од банки	604,031	-	2,255,691	2,765,024	6,439,680	4,801,066	16,865,492
Кредити и побарувања од други комитенти	84,963	94,270	25,224	-	-	-	204,457
Вложувања во хартии од вредност	340,373	-	-	-	-	-	340,373
Останата не спомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	1,821,377	94,270	2,280,915	2,765,024	6,439,680	4,801,066	18,202,332
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објекти на вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	380,210	-	1,571,843	2,335,653	5,721,513	4,747,146	14,756,365
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останати не спомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	380,210	-	1,571,843	2,335,653	5,721,513	4,747,146	14,756,365
Нето билансна позиција	1,441,167	94,270	709,072	429,371	718,167	53,920	3,445,967
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции							
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција	1,441,167	94,270	709,072	429,371	718,167	53,920	3,445,967

Пазарен ризик (продолжува)

2.3.2 Изложеност на каматен ризик - портфолиото кое не се чува за тргување (продолжува)
Б. Анализа на усогласеноста на каматните стапки

<i>Во илјади денари</i>	до 1 месец	од 1 до 3 месеци	од 3 до 12 месеци	од 1 до 2 години	од 2 до 5 години	над 5 години	Вкупно каматоносни средства / обврски
2022							
Финансиски средства							
Парични средства и парични еквиваленти	112,832	-	-	-	-	-	112,832
Финансиски средства по објектина вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања од банки	732,936	-	2,043,349	2,403,726	4,976,052	4,308,130	14,464,193
Кредити и побарувања од други комитенти	47,420	33,542	297	-	-	-	81,259
Вложувања во хартии од вредност	-	-	342,866	-	-	-	342,866
Останата не спомната каматочувствителна актива	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски средства	893,188	33,542	2,386,511	2,403,726	4,976,052	4,308,130	15,001,150
Финансиски обврски							
Финансиски обврски по објекти на вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	457,815	-	1,250,685	1,675,554	4,638,487	4,477,919	12,500,460
Субординирани обврски и хибридни инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Останата не спомнати каматочувствителни обврски	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно каматочувствителни финансиски обврски	457,815	-	1,250,685	1,675,554	4,638,487	4,477,919	12,500,460
Нето билансна позиција	435,373	33,542	1,135,826	728,172	337,565	-169,788	2,500,691
Вонбилансни каматочувствителни активни позиции							
Вонбилансни каматочувствителни пасивни позиции	-	-	-	-	-	-	-
Нето вонбилансна позиција	-	-	-	-	-	-	-
Вкупна нето-позиција	435,373	33,542	1,135,826	728,172	337,565	-169,788	2,500,691

2.3.3. Валутен ризик

Валутен ризик е ризик од загуба заради промена на меѓувалутарните курсеви и/или промена на вредноста на денарот во однос на вредноста на другите странски валути. Банката воспоставува систем на идентификување, мерење, следење и контрола на валутен ризик на кој е изложена во своето работење при што ги опфаќа сите активности и трансакции кои во билансната и вонбилансната евиденција се евидентирани во девизи и во денари индексирани во девизна клаузула.

Развојна банка на Северна Македонија воспоставува политика доколку е можно средствата од странски извори да ги пласира во иста валута или во денари со девизна клаузула во валутата на потеклото на средствата.

Мерењето на валутниот ризик се врши преку показателот за однос на агрегатната девизна позиција со сопствените средства на Банката. Во политиката за управување со валутен ризик се дефинира овој интерен лимит, кој е различен од законскиот бидејќи согласно со Законот за МБПР, за Банката не важат прописите за отворени девизни позиции.

Мониторингот на овој ризик на редовна основа обезбедува сигурност за Надзорниот и Управниот одбор дека воспоставениот систем на контрола функционира соодветно.

Во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
2023					
Финансиски средства					
Парични средства и парични еквиваленти	85,848	791,853	-	-	877,701
Средства за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други банки	-	16,892,230	-	-	16,892,230
Кредити на и побарувања од други комитенти	92,532	150,335	-	-	242,867
Вложувања во хартии од вредност	341,097	-	-	-	341,097
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-
Останати побарувања	9,708	7,053	-	-	16,761
Заложени средства	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	529,185	17,841,471	-	-	18,370,656
Монетарни обврски					
Обврски за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	50,031	14,728,918	-	-	14,778,949
Субординирани обврски	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	5,653	-	-	-	5,653
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-
Останати обврски	4,283	15,021	-	693	19,997
Вкупно монетарни обврски	59,967	14,743,939	-	693	14,804,599
Нето-позиција	469,218	3,097,532	-	(693)	3,566,057

Валутен ризик (продолжува)

Во илјади денари	МКД	ЕУР	УСД	Други валути	Вкупно
2022					
Финансиски средства					
Парични средства и парични еквиваленти	943,786	112,824			1,056,610
Средства за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други банки	30,003	14,448,964	-	-	14,478,967
Кредити на и побарувања од други комитенти	68,193	43,369	-	-	111,562
Вложувања во хартии од вредност	343,433	-	-	-	343,433
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-	-
Останати побарувања	6,164	3,471	-	-	9,635
Заложени средства	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-	-
Вкупно финансиски средства	1,391,579	14,608,628	-	-	16,000,207
Монетарни обврски					
Обврски за тргување	-	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	57,178	12,461,639	-	-	12,518,817
Субординирани обврски	-	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	628	-	-	-	628
Одложени даночни обврски	-	-	-	-	-
Останати обврски	3,736	9,796	-	-	13,532
Вкупно монетарни обврски	61,542	12,471,435	-	-	12,532,977
Нето-позиција	1,330,037	2,137,193	-	-	3,467,230

2.4 Оперативен ризик

Оперативниот ризик се дефинира како ризик од загуба што произлегува од несоодветни или неуспешни внатрешни процеси и системи, човечки фактор или надворешни настани. Банката има воспоставено рамка за управување со оперативен ризик која се базира на политика и процедура за управување со овој ризик. Таа овозможува во рамки на различните процеси во Банката да се идентификуваат ризиците кои произлегуваат од овие процеси, нивно мерење и преземање корективни акции со цел да се избегне потенцијалниот негативен ефект врз финансискиот резултат и капиталната позиција на Банката.

3. Адекватност на капиталот

НБРСМ како главен регулатор во банкарскиот сектор ја следи адекватноста на капиталот на Банката во целина, но за Банката согласно Законот за Развојна банка на Северна Македонија не се применуваат повисоки стапки на адекватност на капиталот кои може да ги пропише гувернерот.

Банката е должна да одржува стапка на адекватност на капиталот која не може да биде пониска од 8% при што е должна да одржува стапка на редовен основен капитал во износ од 4.5% од ризично пондерираната актива и стапка на основен капитал во износ од 6% од ризично пондерираната актива.

Банката е должна да одржува заштитетен слој за зачувување на капиталот во износ од 2.5% од ризично пондерираната актива и да пресметува и одржува противцикличен заштитен слој на капиталот.

Сопствените средства на Банката со состојба 31 декември 2023 година и 31 декември 2022 година се редовен основен капитал.

Адекватност на капиталот (продолжува)

Извештај за сопствените средства

Сопствените средства на Банката на 31 декември се како што следува:

	Опис	2023	2022
A1.	Сопствени средства	3,386,914	2,722,574
A2.	Основен капитал	3,386,914	2,722,574
A3.	Редовен основен капитал (РОК)	3,386,914	2,722,574
A3.1	Позиции во РОК	3,386,996	2,722,721
A3.1.1.	Капитални инструменти од РОК	1,998,862	1,378,862
A3.1.2.	Премија од капиталните инструменти од РОК	-	-
A3.1.3.	Задолжителна општа резерва (општ резервен фонд)	1,388,134	1,343,859
A3.1.4.	Задржана нераспоредена добивка	-	-
A3.1.5	(-) Акумулирана загуба од претходни години	-	-
A3.1.6.	Тековна добивка или добивка на крајот на годината	-	-
A3.1.7.	Кумулативна сеопфатна добивка или загуба	-	-
A3.2.	(-) Одбитни ставки од РОК	(82)	(147)
A3.2.01.	(-) Загуба на крајот на годината или тековна загуба	-	-
A3.2.02.	(-) Нематеријални средства	(82)	(147)
A3.2.03.	(-) Одложени даночни средства коишто зависат од идната профитабилност на банката	-	-
A3.2.04.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
A3.2.04.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.04.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од РОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
A3.2.05.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК	-	-
A3.2.06.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
A3.2.07.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од РОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
A3.2.08.	(-) Износ на одбитни ставки од ДОК којшто го надминува вкупниот износ на ДОК	-	-
A3.2.09.	(-) Износ на надминувањето на лимитите за вложувања во нефинансиски институции	-	-
A3.2.10.	(-) Трошоци за данок	-	-
A3.2.11.	(-) Разлика меѓу висината на потребната и извршената исправка на вредноста/посебната резерва	-	-
A3.3.	Регулаторни усогласувања на РОК	-	-
A3.3.1.	(-) Зголемување на РОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
A3.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-

Адекватност на капиталот (продолжува)
Извештај за сопствените средства (продолжува)

	Опис	2023	2022
A3.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
A3.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
A3.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
A3.4.1.	Неконтролирачко (малцинско) учество коешто се признава во РОК на консолидирана основа	-	-
A3.4.2.	Останато	-	-
A3.5.	Други позиции од РОК	-	-
A3.6.		-	-
B4.	Додатен основен капитал (ДОК)	-	-
B4.1	Позиции во ДОК	-	-
B4.1.1.	Капитални инструменти од ДОК	-	-
B4.1.2.	Премија од капиталните инструменти од ДОК	-	-
B4.2.	(-) Одбитни ставки од ДОК	-	-
B4.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
B4.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
B4.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
B4.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК	-	-
B4.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДОК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
B4.2.2.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор, при што тие лица имаат вложувања во банката	-	-
B4.2.3.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
B4.2.4.	(-) Директни, индиректни и синтетички вложувања во капитални инструменти од ДОК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
B4.2.5.	(-) Износ на одбитни ставки од ДК којшто го надминува вкупниот износ на ДК	-	-
B4.2.6.	(-) Трошоци за данок	-	-
B4.3.	Регулаторни усогласувања на ДОК	-	-
B4.3.1.	(-) Зголемување на ДОК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
B4.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
B4.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
B4.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
B4.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
B4.4.1.	(+/-) Прифатлив додатен основен капитал којшто се признава во ДОК на консолидирана основа	-	-
B4.4.2.	Останато	-	-

Адекватност на капиталот (продолжува)
Извештај за сопствените средства (продолжува)

	Опис	2023	2022
Б4.5.	Други позиции од ДОК	-	-
Ц5.	Дополнителен капитал (ДК)	-	-
Ц5.1.	Позиции во ДК	-	-
Ц5.1.1.	Капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.1.2.	Субординирани кредити	-	-
Ц5.1.3.	Премија од капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.	(-) Одбитни ставки од ДК	-	-
Ц5.2.1.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.1.	(-) Директни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.2.	(-) Индиректни вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.3.	(-) Синтетички вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК	-	-
Ц5.2.1.4.	(-) Вложувања во сопствени капитални инструменти од ДК за кои банката има договорна обврска да ги купи	-	-
Ц5.2.2.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор, пришто тие лица имаат вложувања во банката	-	-
Ц5.2.3.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката нема значајно вложување	-	-
Ц5.2.4.	(-) директни, индиректни и синтетички вложувања во позиции од ДК на лица од финансискиот сектор во кои банката има значајно вложување	-	-
Ц5.3.	Регулаторни усогласувања на ДК	-	-
Ц5.3.1.	(-) Зголемување на ДК коешто произлегува од позиции на секјуритизација	-	-
Ц5.3.2.	(-) Добивки или (+) загуби од заштитата од ризикот од парични текови	-	-
Ц5.3.3.	(-) Добивки или (+) загуби од обврски на банката коишто се мерат по објективна вредност	-	-
Ц5.3.4.	(-) Добивки или (+) загуби поврзани со обврски врз основа на деривати коишто се мерат по објективна вредност	-	-
Ц5.4.	Позиции како резултат на консолидација	-	-
Ц5.4.1.	Прифатлив дополнителен капитал којшто се признава во ДК на консолидирана основа	-	-
Ц5.4.2.	Останато	-	-
Ц5.5.	Други позиции од ДК	-	-

Адекватност на капиталот (продолжува)

1	Опис	2	2023 3	2022 4
И	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД КРЕДИТНИОТ РИЗИК			
1	Актива пондерирана според кредитниот ризик со примена на стандардизиран пристап		10,174,444	8,282,165
2	Капитал потребен за покривање на кредитниот ризик		813,955	662,573
ИИ	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ВАЛУТНИОТ РИЗИК			
3	Агрегатна девизна позиција		3,112,296	2,137,721
4	Нето-позиција во злато		-	-
5	Капитал потребен за покривање на валутниот ризик		248,984	171,017
6	Актива пондерирана според валутниот ризик		3,112,296	2,137,721
ИИИ	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ОПЕРАТИВНИОТ РИЗИК			
7	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на пристап на базичен индикатор		24,948	18,860
8	Капитал потребен за покривање на оперативниот ризик со примена на стандардизиран пристап		-	-
9	Актива пондерирана според оперативниот ризик		311,850	235,745
ИВ	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД ДРУГИТЕ РИЗИЦИ			
10	Капитал потребен за покривање на ризик од промена на цените на стоките		-	-
11	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици (11.1+11.2+11.3+11.4+11.5)		-	-
11.1	Капитал потребен за покривање на позицискиот ризик (11.1.1+11.1.2+11.1.3+11.1.4)		-	-
11.1.1	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во должнички инструменти		-	-
11.1.2	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во должнички инструменти		-	-
11.1.3	Капитал потребен за покривање на специфичниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност		-	-
11.1.4	Капитал потребен за покривање на генералниот ризик од вложувања во сопственички хартии од вредност		-	-
11.2	Капитал потребен за покривање на ризик од порамнување/испорака		-	-
11.3	Капитал потребен за покривање на ризик од другата договорна страна		-	-
11.4	Капитал потребен за покривање на надминувањето на лимитите на изложеност		-	-
11.5	Капитал потребен за покривање на пазарните ризици од позиции во опции		-	-
12	Капитал потребен за покривање на другите ризици(10+11)		-	-
В	АКТИВА ПОНДЕРИРАНА СПОРЕД РИЗИЦИ		13,598,590	10,655,631
Д13	Капитал потребен за покривање на ризиците		1,087,887	852,450
ВИ	СОПСТВЕНИ СРЕДСТВА		3,386,914	2,722,574
ВИИ	АДЕКВАТНОСТ НА КАПИТАЛОТ (ВИ / В)		24,91%	25,55%

4. Известување според сегментите

Известување според сегментите се врши по оперативните сегменти на Банката, пропишани со регулативата на Народната Банка на Република Северна Македонија. Банката обелоденува информации одделно за секој значаен оперативен сегмент, а исто така ги прикажува информациите за концентрацијата на нејзините деловни активности кон одделни значајни клиенти.

A Оперативни сегменти

Во илјади денари	Работа со население	Корпоративно банкарство	Инвестициско банкарство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2023						
Нето-приходи/(расходи) од камата	-	159,878	-	-	-	159,878
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	-	62,221	-	-	-	62,221
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	-	13,691	-	-	-	13,691
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	-	235,790	-	-	-	235,790
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	(30,063)	-	-	-	(30,063)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа	-	-	-	-	-	-
Амортизација	-	(7,167)	-	-	-	(7,167)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	(95,215)	-	-	-	(95,215)
Вкупно расходи по сегмент	-	(132,445)	-	-	-	(132,445)
Финансиски резултат по сегмент	-	102,217	-	-	-	102,217
Данок од добивка	-	(10,667)	-	-	-	(10,667)
Добивка/загуба за финансиска година	-	91,550	-	-	-	91,550
Вкупна актива по сегмент	-	18,473,338	-	-	-	18,473,338
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупна актива	-	18,473,338	-	-	-	18,473,338
Вкупно обврски по сегмент	-	14,841,673	-	-	-	14,841,673
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупно обврски	-	14,841,673	-	-	-	14,841,673

Известување според сегментите (продолжува)

A Оперативни сегменти (продолжува)

Во илјади денари	Работа со население	Корпо-ративно банкарство	Инвес- тициско банкар- ство	Сите останати незначајни оперативни сегменти	Неало- цирано	Вкупно
2022						
Нето-приходи/(расходи) од камата	-	100,454	-	-	-	100,454
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	-	37,094	-	-	-	37,094
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-	-	-	-	-
Останати оперативни приходи	-	21,305	-	-	-	21,305
Приходи реализирани помеѓу сегментите	-	-	-	-	-	-
Вкупно приходи по сегмент	-	158,853	-	-	-	158,853
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	(20,451)	-	-	-	(20,451)
Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа	-	-	-	-	-	-
Амортизација	-	(6,457)	-	-	-	(6,457)
Трошоци за реструктурирање	-	-	-	-	-	-
Трошоци за вложување во недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	(78,476)	-	-	-	(78,476)
Вкупно расходи по сегмент	-	(105,384)	-	-	-	(105,384)
Финансиски резултат по сегмент	-	49,461	-	-	-	49,461
Данок од добивка	-	(5,186)	-	-	-	(5,186)
Добивка/загуба за финансиска година	-	44,275	-	-	-	44,275
Вкупна актива по сегмент	-	16,107,054	-	-	-	16,107,054
Неалоцирана актива по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупна актива	-	16,107,054	-	-	-	16,107,054
Вкупно обврски по сегмент	-	12,566,939	-	-	-	12,566,939
Неалоцирани обврски по сегмент	-	-	-	-	-	-
Вкупно обврски	-	12,566,939	-	-	-	12,566,939

Известување според сегментите (продолжува)

Б. Концентрација на вкупните приходи и расходи по значајни клиенти

	воилјадиденари	Корпо-ративно банкарство	Инвес- тициско банкарство	Сите останати		Вкупно по значаен комитент
				незначајни оперативни сегменти	Неало- цирано	
2023 (тековна година)						
Коминтент 1 приходи		195,279	-	-	-	195,279
(расходи)		(522)	-	-	-	(522)
Коминтент 2 приходи		-	-	-	-	-
(расходи)		(121,198)	-	-	-	(121,198)
Коминтент 3 приходи		62,000	-	-	-	62,000
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 4 приходи		17,310	-	-	-	17,310
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 5 приходи		6,493	-	-	-	6,493
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 6 приходи		6,177	-	-	-	6,177
(расходи)		-	-	-	-	-
Вкупно по сегмент		165,539	-	-	-	165,539

	воилјадиденари	Корпо-ративно банкарство	Инвес- тициско банкарство	Сите останати		Вкупно по значаен комитент
				незначајни оперативни сегменти	Неало- цирано	
2022 (претходна година)						
Коминтент 1 приходи		132,014	-	-	-	132,014
(расходи)		(624)	-	-	-	(624)
Коминтент 2 приходи		-	-	-	-	-
(расходи)		(43,407)	-	-	-	(43,407)
Коминтент 3 приходи		38,337	-	-	-	38,337
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 4 приходи		10,658	-	-	-	10,658
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 5 приходи		7,836	-	-	-	7,836
(расходи)		-	-	-	-	-
Коминтент 6 приходи		5,372	-	-	-	5,372
(расходи)		-	-	-	-	-
Вкупно по сегмент		150,186	-	-	-	150,186

Известување според сегментите (продолжува)

В Географски подрачја

<i>Во илјади денари</i>	Република Македонија	Земји-членки на ЕУ	Европа (останати)	Земји-членки на ОЕЦД (без европските земји-членки на ОЕЦД)	Останато	Сите останати незначајни географски сегменти	Неалоцирано	Вкупно
2023 (тековна година)								
Вкупни приходи	276,651	(116,773)	-	-	-	-	-	159,878
Вкупна актива	17,676,765	797,573	-	-	-	-	-	18,473,338
2022 (претходна година)								
Вкупни приходи	235,178	(76,325)	-	-	-	-	-	158,853
Вкупна актива	15,992,489	114,565	-	-	-	-	-	16,107,054

5. Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски

Објективна вредност претставува вредност за која едно средство може да биде заменето или некоја обврска подмирена под нормални комерцијални услови. Објективната вредност се одредува врз основа на проценките направени од Раководството, зависно од видот на средството или обврската.

Парични средства и парични еквиваленти

Сметководствената вредност на паричните средства и паричните еквиваленти соодветствува на нивната објективна вредност со оглед дека истите вклучуваат готовина, сметки во банки и депозити со краток рок на доспевање.

Кредити и побарувања од банки и комитенти

Кредитите и побарувањата од банки и комитенти се евидентираат по амортизирана набавна вредност намалена за резервирање поради оштетување. Кредитите и побарувањата од комитенти во најголем дел се со променлива каматна стапка и нивната проценета објективна вредност се утврдува преку дисконтирање на идните проценети парични текови со примена на ефективна каматна стапка.

Вложувања во хартии од вредност

Вложувањата во хартии од вредност вклучуваат должнички хартии од вредност кои се чуваат до доспевање прикажани според амортизирана набавна вредност со примена на методот на ефективна каматна стапка.

Останати побарувања

Објективната вредност на останатите побарувања соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на нивниот краток рок на доспевање.

Обврски по кредити

Објективната вредност на обврските по кредити со променливи каматни стапки е приближна на нивната сметководствена вредност поради прилагодувањето на каматните стапки за конкретните финансиски обврски со пазарните каматни стапки за слични инструменти. Објективната вредност на кредитните линии коишто се регулирани со посебни услови и за кои пазарот нема други финансиски инструменти со исти или слични карактеристики е приближна на нивната сметководствена вредност.

Останати обврски

Објективната вредност на останатите обврски соодветствува на нивната сметководствена вредност со оглед на краткиот рок на доспевање.

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

А. Објективната вредност на финансиски средства и финансиските обврски

Во илјади денари	2023		2022	
	Сметковод- ствена вредност	Објективна вредност	Сметковод- ствена вредност	Објективна вредност
Финансиски средства				
Парични средства и парични еквиваленти	891,310	891,310	1,056,610	1,056,610
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	16,893,919	16,893,919	14,478,967	14,478,967
Кредити на и побарувања од други комитенти	259,867	259,867	111,562	111,562
Вложувања во хартии од вредност	341,097	341,097	343,433	343,433
Вложувања во придружени друштва	-	-	-	-
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-	-	-
Останати побарувања	19,866	19,866	9,635	9,635
Заложени средства	-	-	-	-
Одложени даночни средства	-	-	-	-
Финансиски обврски				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Депозити на банки	-	-	-	-
Депозити на други комитенти	-	-	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-	-	-
Обврски по кредити	14,778,949	14,778,949	12,518,817	12,518,817
Субординирани обврски	-	-	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	5.653	5.653	628	628
Одложени даночни обврски	-	-	-	-
Останати обврски	19,997	19,997	13,532	13,532

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

Б.1. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност

	Белешка	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Вкупно
<i>во илјади денари</i>					
31 декември 2023 (тековна година)					
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргување	19	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23.1	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност					
Обврски за тргување	32	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-
31 декември 2022 (претходна година)					
Финансиски средства мерени по објективна вредност					
Средства за тргување	19	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	20	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	23.1	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност					
Обврски за тргување	32	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	33	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	21	-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

Б.2. Трансфери помеѓу нивоата 1 и 2 на објективна вредност

	тековна година 2023		претходна година 2022	
	трансфери од нивото 1 од нивото 2	трансфери од нивото 2 во нивото 1	трансфери од нивото 1 од нивото 2	трансфери од нивото 2 во нивото 1
<i>во илјади денари</i>				
Финансиски средства мерени по објективна вредност				
Средства за тргување	-	-	-	-
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност, расположливи за продажба	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Финансиски обврски мерени по објективна вредност				
Обврски за тргување	-	-	-	-
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3

	Средства за тргување	Финан. сред. по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	Вложување во харт. од вредност, расположливи за продажба	Вкупно средства	Финан. обврски по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	Вкупно обврски
		во илјади денари	во илјади денари		во илјади денари	
Состојба на 1 јануари 2022 (претходна година)						
Добивки/(загуби) признаени во:						
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-

Објективна вредност на финансиските средства и финансиските обврски (продолжува)

Б. Нивоа на објективна вредност на финансиските средства и обврски, мерени по објективна вредност (продолжува)

Б.3. Усогласување на движењата во текот на годината во објективните вредности мерени во нивото 3 (продолжува)

	Финан. сред. по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како Средства за тргување	Вложување во харт. од вредност, располо- жливи за продажба	Вкупно средства	Обврски за тргување	Финан. обврски по обј. вред. преку билансот на успех, опред. како такви при почет. приз.	Вкупно обврски
Состојба на 1 јануари 2023 (тековна година)						
Добивки/(загуби) признаени во:						
- Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
- Останати добивки/(загуби) во периодот кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Купувања на финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-
Продадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-
Издадени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-
Платени финансиски инструменти во периодот	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани финансиски инструменти во/(од) нивото 3	-	-	-	-	-	-
Прекласифицирани во кредити и побарувања	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-
Вкупно добивки/(загуби) признаени во Билансот на успех за финансиските средства и обврски кои се чуваат на 31 декември 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-

6. Нето-приходи/(расходи) од камата

А Структура на приходите и расходите од камата според видот на финансиските инструменти

Во илјади денари	2023	2022
Приходи од камата		
Парични средства и парични еквиваленти	7,892	10,134
Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-
Кредити на и побарувања од банки	110,004	73,262
Кредити на и побарувања од други комитенти	155,818	107,167
Вложувања во хартии од вредност	18,408	567
Останати побарувања	-	-
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	-	-
Наплатени претходно отпишани камати	46	8
Вкупно приходи од камата	292,168	191,138
Расходи за камата		
Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-
Депозити на банки	-	-
Депозити на други комитенти	-	-
Издадени должнички хартии од вредност	-	-
Обврски по кредити	132,290	88,666
Субординирани обврски	-	-
Останати обврски-негативни камати на девизни средства (позиција парични средства и парични еквиваленти)	-	2,018
Вкупно расходи за камата	132,290	90,684
Нето-приходи/(расходи) од камата	159,878	100,454

Б Секторска анализа на приходите и расходите од камата според секторот

Во илјади денари	2023	2022
Приходи од камата		
Нефинансиски друштва	5,368	2,539
Држава	168,858	105,195
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	110,011	83,247
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	7,885	149
(Исправка на вредноста на приход од камата, на нето-основа)	-	-
Наплатени претходно отпишани камати	46	8
Вкупно приходи од камата	292,168	191,138
Расходи за камата		
Нефинансиски друштва	-	-
Држава	552	624
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	-	216
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	131,738	89,844
Вкупно расходи за камата	132,290	90,684
Нето-приходи/(расходи) од камата	159,878	100,454

7. Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести

А Структура на приходите и расходите од провизии и надомести според видот на финансиските активности

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Приходи од провизии и надомести		
Кредитирање	3,082	1,909
Платен промет		
во земјата	-	-
со странство	-	-
Акредитиви и гаранции	41,718	51,503
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	47,182	26,819
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање хартии од вредност	-	-
Останато	-	-
Вкупно приходи од провизии и надомести	<u>91,982</u>	<u>80,231</u>

Расходи за провизии и надомести

Кредитирање		20
Платен промет		
во земјата	769	628
со странство	789	801
Акредитиви и гаранции	28,203	41,688
Брокерско работење	-	-
Управување со средствата	-	-
Комисиски и доверителски активности	-	-
Издавање на хартии од вредност	-	-
Останато	-	-
Вкупно расходи за провизии и надомести	<u>29,761</u>	<u>43,137</u>
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	<u>62,221</u>	<u>37,094</u>

Б Секторска анализа на приходите и расходите од провизии и надомести

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Приходи од провизии и надомести		
Нефинансиски друштва	28,277	27,801
Држава	47,182	26,819
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	-	-
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Домаќинства	-	-
Нерезиденти	16,523	25,611
Вкупно приходи од провизии и надомести	<u>91,982</u>	<u>80,231</u>

Расходи за провизии и надомести

Нефинансиски друштва	17,089	30,268
Држава	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата	-	-
Банки	769	628
Останати финансиски друштва (небанкарски)	-	-
Нерезиденти	11,903	12,241
Вкупно расходи за провизии и надомести	<u>29,761</u>	<u>43,137</u>
Нето-приходи/(расходи) од провизии и надомести	<u>62,221</u>	<u>37,094</u>

8. Нето приходи од тргување

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
<i>Средства за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од средствата за тргување	-	-
Приходи од камата од средствата за тргување	-	-
<i>Обврски за тргување</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите за тргување, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски за тргување, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Расходи за камата од финансиски обврски чувани за тргување		
<i>Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за тргување, на нето-основа</i>		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Нето-приходи од тргување	_____	_____

9. Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
<i>Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на сопственичките инструменти, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Приходи од дивиденда од финансиските средства по објективна вредност преку билансот на успех	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на кредитите и побарувањата по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
<i>Финансиски обврски по објективната вредност преку билансот на успех определени како такви при почетното признавање</i>		
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на должничките хартии од вредност, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на депозитите по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на обврските по кредити по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на останатите финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Добивка/(загуба) од промените на објективната вредност на дериватите чувани за управување со ризик по објективна вредност преку билансот на успех, на нето-основа		
- реализирана	-	-
- нереализирана	-	-
Нето-приходи од други финансиски инструменти евидентирани по објективната вредност	-	-

10. Нето-приходи/(расходи) од курсни разлики

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Реализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа	41	85
Нереализирани приходи/(расходи) од курсните разлики, на нето-основа		
Курсни разлики на исправката на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	(22)	(5)
Курсни разлики на посебна резерва на вонбилансна изложеност, на нето-основа		
Останати курсни разлики, на нето-основа	<u>(1,147)</u>	<u>(4,088)</u>
Нето-приходи/(расходи) од курсните разлики	<u>(1,128)</u>	<u>(4,008)</u>

11. Останати приходи од дејноста

<i>Во илјади денари</i>	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Добивка од продажба на средства расположливи за продажба	-	-
Дивиденда од сопственичките инструменти расположливи за продажба	-	-
Нето-приходи од вложувањата во подружници и придружени друштва	-	-
Капитална добивка од продажба на:		
недвижности и опрема	-	183
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	11.095	14.912
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Приходи од кирии	-	-
Приходи од добиени судски спорови	317	606
Наплатени претходно отпишани побарувања	429	
Ослободување на резервирања за:		
потенцијални обврски врз основа на судски спорови	-	3,921
пензии и други користи на вработените		165
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Останато		
Останати приходи од девизно валутно работење	97	36
Приходи од претходно пресметани расходи за камата		
Вкупно останати приходи од дејноста	<u>1,753</u>	<u>1,665</u>
Вкупно останати приходи од дејноста	<u>13,691</u>	<u>21,305</u>

12. Исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето основа

Во илјади денари

	Кредити на и побарувања од банки	Кредити на побарувања од други комитенти	Вложувања		Парични средства и парични еквиваленти	Побарувања за провизии и надомести	Останати побарувања	Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства	Посебна резерва за вонбилансна изложеност	Вкупно
			Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	Вложувања во финансиските средства кои се чуваат до достапување						
2023 (тековна година)										
<i>Исправка на вредноста и посебна резерва</i>										
Дополнителна исправка на вредност и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредност и посебна резерва)	513	19,472	-	-	13,685	4,181	-	37,851	34,422	72,273
	(269)	(8,680)	-	-	(98)	(1,421)	-	(10,468)	(31,742)	(42,210)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	244	10,792	-	-	13,587	2,760	-	27,383	2,680	30,063
2022 (претходна година)										
<i>Исправка на вредноста и посебна резерва</i>										
Дополнителна исправка на вредност и посебна резерва (Ослободување на исправката на вредност и посебна резерва)	303	15,407	-	-	36	1,021	-	16,767	42,550	59,317
	(110)	(11,051)	-	-	(8,168)	(437)	-	(19,766)	(19,100)	(38,866)
Вкупно исправка на вредноста на финансиските средства и посебна резерва за вонбилансната изложеност, на нето-основа	193	(4,356)	-	-	(8,132)	584	-	(2,999)	23,450	20,451

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

13 Загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето основа

<i>Во илјади денари</i>	Недвижности и опрема	Нематеријал- ни средства	Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	Останати нефинансиски средства	Неконтроли- рано учество	Вкупно
2023							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	-
2022							
Дополнителна загуба поради оштетување (Ослободување на загубата поради оштетување)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно загуба поради оштетување на нефинансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-	-

14. Трошоци за вработените

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Краткорочни користи за вработените		
Плати	41,040	31,303
Задолжителни придонеси за социјално и здравствено осигурување	21,368	16,218
Краткорочни платени отсуства	-	-
Трошоци за привремено вработување	-	-
Удел во добивката и награди	-	-
Немонетарни користи	-	-
	<u>62,408</u>	<u>47,521</u>
Користи по престанокот на вработувањето		
Придонеси кон пензиските планови за дефинирани придонеси	-	-
Користи при пензионирањето	432	63
Зголемување на обврската за пензиски планови за дефинирани користи	-	-
Зголемување на обврската за други долгорочни користи	-	-
Други користи при престанокот на вработувањето	-	-
	<u>432</u>	<u>63</u>
Користи поради престанокот на вработувањето		
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	3,096	2,448
	<u>3,096</u>	<u>2,448</u>
Вкупно трошоци за вработените	<u>65,936</u>	<u>50,032</u>

15. Амортизација

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Амортизација на нематеријалните средства		
Интерно развиен софтвер	-	-
Купен софтвер од надворешни добавувачи	520	540
Други интерно развиени нематеријални средства	-	-
Други нематеријални средства	65	65
Вложувања во нематеријалните средства земени под закуп	-	-
	<u>585</u>	<u>605</u>
Амортизација на недвижностите и опремата		
Градежни објекти	3,913	3,886
Транспортни средства	1,097	379
Мебел и канцелариска опрема	1,572	1,573
Останата опрема	-	14
Други ставки на недвижностите и опремата	-	-
Вложувања во недвижностите и опремата земени под закуп	-	-
	<u>6,582</u>	<u>5,852</u>
Вкупно амортизација	<u>7,167</u>	<u>6,457</u>

16. Останати расходи од дејноста

	Во илјади денари	
	2023	2022
Загуба од продажбата на средствата расположливи за продажба	-	-
Трошоци за лиценцирање на софтверот	-	-
Премии за осигурување на депозитите	-	-
Премии за осигурување на имотот и на вработените	1,080	746
Материјали и услуги	21,646	21,019
Административни и трошоци за маркетинг	659	-
Останати даноци и придонеси	763	565
Трошоци за кирии	-	-
Трошоци за судски спорови	1,145	632
Резервирања за пензиските и за другите користи за вработените, на нето-основа	-	-
Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови, на нето-основа	-	-
Други резервирања на нето-основа		
преструктурирања	-	-
неповолни договори	-	-
останати резервирања	-	-
Загуба од продажбата на:		
недвижности и опрема	-	-
нематеријални средства	-	-
преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања	-	-
нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-
Трошоци за чланарини	973	1.213
Трошоци од девизно валутно работење		4
Останато	3,013	4,265
Вкупно останати расходи од дејноста	29,279	28,444

17. Данок од добивка

A Расходи/приходи за тековен и одложен данок

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Тековен данок на добивка		
Расход/(приход) за тековниот данок на добивка за годината	10,667	5,186
Корекции за претходни години	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Промени во сметководствени политики и грешки	-	-
Останато	-	-
	<u>10,667</u>	<u>5,186</u>
Одложен данок на добивка		
Одложен данок од добивка кој произлегува од привремени разлики за годината	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-
Промени во даночната стапка	-	-
Воведување нови даноци	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-
Останато	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	<u>10,667</u>	<u>5,186</u>
<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Тековен данок од добивка		
Признаен во билансот на успех	10,667	5,186
Признаен во капиталот	-	-
	<u>10,667</u>	<u>5,186</u>
Одложен данок од добивка		
Признаен во билансот на успех	-	-
Признаен во капиталот	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	<u>10,667</u>	<u>5,186</u>

Данок од добивка (продолжува)

Б Усогласување помеѓу просечната ефективна даночна стапка и применливата даночна стапка

	Во%	во илјади денари	Во %	во илјади денари
	2023	2023	2022	2022
Добивка/(загуба) пред оданочувањето	-	102,217	-	49,461
Данок од добивка согласно со применливата даночна стапка	10%	10,222	10%	4,946
Ефект од различни даночни стапки во други земји	-	-	-	-
Корекции за претходни години и промени во даночната стапка	-	-	-	-
Оданочен приход во странство	-	-	-	-
Расходи непризнаени за даночни цели	0.4%	445	0.5%	240
Даночно ослободени приходи	-	-	-	-
Даночни ослободувања непризнаени во билансот на успех	-	-	-	-
Признавање на претходно непризнаени даночни загуби	-	-	-	-
Користи од претходно непризнаени даночни загуби, даночни кредити или привремени разлики од претходни години	-	-	-	-
Промени на одложениот данок	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вкупно расходи/(поврат) на данокот од добивка	-	10,667	-	5,186
Просечна ефективна даночна стапка	10.4%	-	10.5%	-

В Данок на добивка од останати добивки / (загуби) во периодот кои што не се прикажуваат во Билансот на успех

Во илјади денари	Тековна година 2023			Претходна година 2022		
	Пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	Намалено за данок на добивка	Пред оданочување	(расход)/поврат на данок на добивка	Намалено за данок на добивка
Ревалоризациска резерва за средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Резерва за инструменти за заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Резерва одк урсни разлики од вложување во странско работење	-	-	-	-	-	-
Удел во останатите добивки/(загуби) од придружените друштва кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Останати добивки/(загуби) кои не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вкупно останати добивки/(загуби) во периодот кои што не се прикажуваат во Билансот на успех	-	-	-	-	-	-

18 Парични средства и парични еквиваленти

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Парични средства во благајна	28	101
Сметка и депозити во НБРСМ, освен задолжителни депозити во странска валута	85,663	943,677
Тековни сметки и трансакциски депозити кај странски банки	805,463	112,846
Тековни сметки и трансакциски депозити кај домашни банки	157	8
Благајнички записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Државни записи со кои може да се тргува на секундарниот пазар	-	-
Орочени депозити со период на достасување до три месеци	-	-
Останати краткорочни високо ликвидни средства	-	-
Побарувања врз основ на камати (Исправка на вредноста)	<u>(13,610)</u>	<u>(22)</u>
<i>Вклучено во паричните средства и паричните еквиваленти за потребите на Извештајот за паричниот тек</i>	<u>877,701</u>	<u>1,056,610</u>
Задолжителни депозити во странска валута	-	-
Ограничени депозити (Исправка на вредноста)	<u>-</u>	<u>-</u>
Вкупно	<u>877,701</u>	<u>1,056,610</u>

18 Парични средства и парични еквиваленти (продолжува)

Во илјади денари	Тековна година 2023				Претходна година 2022				
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	
Движење на исправката на вредноста									
Состојба на 1 јануари	22	-	-	22	8,146	-	-	8,146	
Исправка на вредноста за годината									
Дополнителна исправка на вредноста (Ослободување на исправката на вредноста)	13,685 (98)	-	-	13,685 (98)	36 (8,168)	-	-	36 (8,168)	
Трансфер во:									
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	1 -	-	-	1 -	8 -	-	-	8 -	
Состојба на 31 декември	13,610	-	-	13,610	22	-	-	22	

19. Средства за тргување

Структура на средствата за тргување според видот на финансискиот инструмент

	Во илјади денари	
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
Хартии од вредност за тргување		
<i>Должнички хартии од вредност за тргување</i>		
Благајнички записи за тргување	-	-
Државни записи за тргување	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти за тргување</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Деривати за тргување		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-
Вкупно средства за тргување	<u>-</u>	<u>-</u>

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Средства за тргување (продолжува)

Б. Прекласифицирани средства за тргување

Б.1 Состојба на прекласифицираните средства за тргување

	прекласифициран износ (на датумот на во илјади денари прекласификација)	тековна година 2023		претходна година 2022	
		сметководствена вредност на 31.12.2023 (тековна година)	објективна вредност на 31.12.2023 (тековна година)	сметководствена вредност на 31.12.2022 (претходна година)	објективна вредност на 31.12.2022 (претходна година)
Средства за тргување прекласифицирани во 2023 (тековна година) во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во 2022 (претходна година) во:					
- финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-
- кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Средства за тргување (продолжува)

Б. Прекласифицирани средства за тргување (продолжува)

Б.2 Добивки и загуби од прекласифицираните средства за тргување

	Прекласифицирани во текот на 2023 (тековна година)		Прекласифицирани во текот на 2022 (претходна година)			
	Биланс на успех 2023 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2023 (тековна година)	Биланс на успех 2023 (тековна година)	Останати добивки/(загуби) 2023 (тековна година)	Биланс на успех 2022 (претходна година)	Останати добивки/(загуби) 2022 (претходна година)
<i>во илјади денари</i>						
Период пред прекласификација						
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба						
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки						
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти						
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Период по прекласификација						
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба						
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
- промени во објективната вредност, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки						
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти						
- приходи од камата	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-

Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)

(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Средства за тргување (продолжува)

Б.3 Добивки или загуби коишто би биле признаени во Билансот на успех доколку средствата не биле прекласифицирани

	Прекласифицирани во текот на 2023 (тековна година)		Прекласифицирани во текот на 2022 (претходна година)	
	Биланс на успех 2023 (тековна година)	Биланс на успех 2023 (тековна година)	Биланс на успех 2023 (тековна година)	Биланс на успех 2022 (претходна година)
<i>Во илјади денари</i>				
Средства за тргување прекласифицирани во финансиски средства расположливи за продажба	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-
Средства за тргување прекласифицирани во кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
- нето-приходи од тргување	-	-	-	-

20. Финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	-	-
	-	-
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-
Вкупно финансиски средства по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-

21. Деривативни средства и обврски чувани за управување со ризик

		Во илјади денари			
		тековна година 2023		претходна година 2022	
		дериватни средства	(дериватни обврски)	дериватни средства	(дериватни обврски)
A.	Деривати за заштита од ризик/Деривати чувани за управување со ризик				
A.1	<i>според видот на променливата</i>				
	Деривати чувани за управување со ризик				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
A.2	<i>според видот на заштита од ризик</i>				
	Заштита од ризикот од објективна вредност	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од паричните текови	-	-	-	-
	Заштита од ризикот од нето-вложување во странско работење	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-
B.	Вградени деривати				
	Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на курсот	-	-	-	-
	Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-	-	-
	Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ 9	-	-	-	-
	Вкупно вградени деривати	-	-	-	-
	Вкупно деривати чувани за управување со ризик	-	-	-	-

22 Кредити и побарувања

2.2. Кредити на и побарувања од банки

Во илјади денари	2023		2022	
	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Кредити на банки				
домашни банки	6,149	16,861,032	71,385	14,480,415
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити, со период на достасување над три месеци				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Репо				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати побарувања				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Побарувања врз основа на камати	26,738	-	14,775	-
Тековна достасаност	2,866,511	(2,866,511)	2,791,339	(2,791,339)
Вкупно кредити на и побарувања од банки пред исправката на вредноста	2,899,398	11,689,076	2,791,339	11,689,076
(Исправка на вредноста)	(3)	(1,686)	(4)	(1,444)
Вкупно кредити на и побарувања од банки намалени за исправката на вредноста	2,899,365	13,994,521	2,791,335	11,687,632

Побарувањата врз основа на кредити на и побарувања од банки се обезбедени со меници и залог на побарувања.

Кредити и побарувања (продолжува)

22.1 Кредити на и побарувања од банки (продолжува)

Во илјади денари	тековна година 2023				претходна година 2022				
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	
Движење на исправката на вредноста									
Состојба на 1 јануари	1,448	-	-	1,448	1,255	-	-	1,255	
Исправка на вредноста за годината									
дополнителна исправка на вредноста	513	-	-	513	303	-	-	303	
(ослободување на исправката на вредноста)	(269)	-	-	(269)	(110)	-	-	(110)	
Трансфер во:									
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-	
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-	
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-	
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ефект од курсни разлики	(3)	-	-	(3)	-	-	-	-	
(Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Состојба на 31 декември	1,689	-	-	1,689	1,448	-	-	1,448	

Кредити и побарувања (продолжува)

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти

A Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на должникот

Во илјади денари	2023		2022	
	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Нефинансиски друштва				
побарувања по главница	231,630	-	91,129	-
побарувања врз основа на камати	544	-	190	-
Држава				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	27,693	-	26,465	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Домаќинства				
побарувања по главница	-	-	-	-
станбени кредити	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-
автомобилски кредити	-	-	-	-
хипотекарни кредити	-	-	-	-
кредитни картички	-	-	-	-
други кредити	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
побарувања по главница	-	-	-	-
побарувања врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти пред исправката на вредноста	259,867	-	117,784	-
(Исправка на вредноста)	(17,000)	-	(6,222)	-
Вкупно кредити на и побарувања од други комитентинамалени за исправката на вредноста	242,867	-	111,562	-

Со состојба на 31 декември 2023 година, вкупните побарувања врз основа на камати од државата изнесуваат 27,693 илјади денари (2022: 26,465 илјади денари), и се однесуваат на побарувања на Банката согласно Договорите за субвенционирање на камата склучени меѓу Министерство за финансии и Банката кои пак произлегуваат од финансиските договори за обезбедување на заем, наменети за финансирање на мали и средни претпријатија и други приоритетни проекти склучени меѓу Европска инвестициона банка и Банката.

Кредити и побарувања (продолжува)

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжува)

A Структура на кредитите и побарувањата од други комитенти според видот на должникот (продолжува)

Во илјади денари	Тековна година 2023				Претходна година 2022			
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста
Движење на исправката на вредноста								
Состојба на 1 јануари	196	409	5,617	6,222	1,178	385	311	1,874
Исправка на вредноста за годината								
Дополнителна исправка на вредноста (Ослободување на исправката на вредноста)	14,095	1,515	562	19,472	4,634	5,029	5,744	15,407
Трансфер во:								
- исправка на вредноста за Група 1	(3,300)	-	-	-	(1,050)	(1,050)	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	(205)	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3 (Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	3,505	-	-	(4,746)	4,746	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	(10)	(1)	(3)	(14)	(6)	-	(2)	(8)
Пренос на исправка на вредност од нефункционални камати	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	8,352	204	8,444	17,000	196	409	5,617	6,222

Кредити и побарувања (продолжува)

22.2 Кредити на и побарувања од други комитенти (продолжува)

Б Структура на кредитите на и побарувањата од други комитенти според видот на обезбедувањето

Во илјади денари	2023	2022
<i>(сегашна сметководствена вредност на кредитите и побарувањата)</i>		
Првокласни инструменти за обезбедување		
парични депозити (во депо и/или ограничени на сметки во банката)	-	-
државни хартии од вредност	-	-
државни безусловни гаранции	-	-
банкарски гаранции	-	-
Гаранции од друштвата за осигурување и полиси за осигурување	-	-
Корпоративни гаранции (освен банкарски и од друштвата за осигурување)	107,587	42,549
Гаранции од физички лица	-	-
Залог на недвижен имот		
имот за сопствена употреба (станови, куќи)	-	-
имот за вршење дејност	-	-
Залог на подвижен имот	-	-
Останати видови обезбедување	107,587	42,548
Необезбедени	<u>27,693</u>	<u>26,465</u>
Вкупно кредити на и побарувања од други комитенти намалени за исправката на вредноста	<u>242,867</u>	<u>111,562</u>

23. Вложувања во хартии од вредност

23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба

Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент

	Во илјади денари	
	<u>2023</u>	<u>2022</u>
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	-	-
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од страна на државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	<u>-</u>	<u>-</u>
Котирани	-	-
Некотирани	-	-
<i>Сопственички инструменти</i>		
Сопственички инструменти издадени од банки	-	-
Останати сопственички инструменти	<u>-</u>	<u>-</u>
Котирани	-	-
Некотирани	<u>-</u>	<u>-</u>
Вкупно вложувања во финансиските инструменти расположливи за продажба	<u>-</u>	<u>-</u>

Вложувања во хартии од вредност (продолжува)

23.1 Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба(продолжува)

Структура на вложувањата во финансиски средства расположливи за продажба според видот на финансискиот инструмент (продолжува)

Во илјади денари	тековна година 2023				претходна година 2022				
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	
Движење на исправката на вредноста									
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината									
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:									
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Вложувања во хартии од вредност (продолжува)

23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
<i>Должнички хартии од вредност</i>		
Благајнички записи	-	-
Државни записи	341,097	343,433
Останати инструменти на пазарот на пари	-	-
Обврзници издадени од државата	-	-
Корпоративни обврзници	-	-
Останати должнички инструменти	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>-</u>	<u>-</u>
Котирани	-	-
Некотирани	<u>-</u>	<u>-</u>
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување пред исправката на вредноста	341,097	343,433
(Исправка на вредноста)	<u>-</u>	<u>-</u>
Вкупно вложувања во финансиските инструменти кои се чуваат до достасување намалени за исправката на вредноста	<u>341,097</u>	<u>343,433</u>

23.2 Вложување во финансиските средства кои се чуваат до достасување (продолжува)

Во илјади денари	тековна година 2023				претходна година 2022				
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	
Движење на исправката на вредноста									
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста за годината									
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Трансфер во:									
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-	-	-	-	-	-

24. Вложувања во подружници и придружени друштва

A Процент на учество на банката во подружници и во придружени друштва

Назив на подружниците и на придружените друштва	Земја	Процент на учество во сопственоста		Процент на право на глас	
		2023	2022	2023	2022
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

B Финансиски информации за придружените друштва – 100 проценти

Назив на придружените друштва	Во илјади денари				
	Вкупна актива	Вкупни обврски	Вкупно капитал и резерви	Приходи	Добивка/(загуба) за финансиската година
2023	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
2022	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-

25. Останати побарувања

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Побарувања од купувачите	-	-
Однапред платени трошоци	-	-
Пресметани одложени приходи	1,640	748
Побарувања за провизии и надомести	18,194	9,809
Побарувања од вработените	-	-
Аванси за нематеријални средства	-	-
Аванси за недвижности и опрема	-	-
Ситен инвентар	-	-
Побарувања во пресметка од деловни односи во странска валута	-	-
Останато	<u>32</u>	<u>6</u>
<i>Вкупно останати побарувања пред исправката на вредноста</i>	<u>19,866</u>	<u>10,563</u>
(Исправка на вредноста)	<u>(3,105)</u>	<u>(928)</u>
Вкупно останати побарувања намалени за исправката на вредноста	<u>16,761</u>	<u>9,635</u>

25. Останати побарувања (продолжува)

Во илјади денари	тековна година 2023				претходна година 2022				
	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	Исправка на вредноста за Група 1	Исправка на вредноста за Група 2	Исправка на вредноста за Група 3	Вкупно исправка на вредноста	
Движење на исправката на вредноста									
Состојба на 1 јануари	1	2	925	928	-	-	3,990	3,990	
Исправка на вредноста за годината									
дополнителна исправка на вредноста (ослободување на исправката на вредноста)	4,163 (1053)	0 (2)	18 (366)	4,181 (1,421)	1 -	2 -	1,018 (437)	1,021 (437)	
Трансфер во:									
- исправка на вредноста за Група 1	-	-	-	-	-	-	-	-	
- исправка на вредноста за Група 2	-	-	-	-	-	-	-	-	
- исправка на вредноста за Група 3	-	-	-	-	-	-	-	-	
(Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања)	-	-	-	-	-	-	-	-	
Ефект од курсни разлики (Отпишани побарувања)	(6) -	-	- (577)	(6) (577)	-	-	(5) (3,641)	(5) (3,641)	
Состојба на 31 декември	3,105	0	0	3,105	1	2	925	928	

26. Заложени средства

Во илјади денари	2023	2022
Должнички хартии од вредност	-	-
Сопственички инструменти	-	-
Вкупно заложени средства	-	-

27. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Станбени објекти и станови	Други вредности	Вкупно
Почетна сметководствена вредност						
Состојба на 1 јануари 2022	264	17,635	87	-	-	17,986
преземени во текот на годината	-	8,653	-	-	-	8,653
(продадени во текот на годината)	-	(16,000)	-	-	-	(16,000)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	264	10,288	87	-	-	10,639
Состојба на 1 јануари 2023	264	10,288	87	-	-	10,639
преземени во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	-	(8,653)	-	-	-	(8,653)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	264	1,635	87	-	-	1,986
Оштетување						
Состојба на 1 јануари 2022	264	17,635	87	-	-	17,986
загуба поради оштетување во текот на годината	-	8,653	-	-	-	8,653
(продадени во текот на годината)	-	(16,000)	-	-	-	(16,000)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	264	10,288	87	-	-	10,639
Состојба на 1 јануари 2023	264	10,288	87	-	-	10,639
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-
(продадени во текот на годината)	-	(8,653)	-	-	-	(8,653)
(пренос во сопствени средства)	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	264	1,635	87	-	-	1,986
Сегашна сметководствена вредност						
на 1 јануари 2022	-	0	0	-	-	0
на 31 декември 2022	-	0	0	-	-	0
на 31 декември 2023	-	0	0	-	-	0

Со состојба на 31 декември 2023 година објективната вредност на преземените средства изнесува 16,288 илјади денари (2022: 16,288 илјади денари).

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

28. Нематеријални средства

A. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	Неконтролирано учество	Вкупно
	Во илјади денари						
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2022	-	28,311	-	1,227	-	-	29,538
зголемувања преку нови набавки	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	-	28,311	-	1,227	-	-	29,538
Состојба на 1 јануари 2023	-	28,311	-	1,227	-	-	29,538
зголемувања преку нови набавки	-	699	-	-	-	-	699
зголемувања преку интерен развој	-	-	-	-	-	-	-
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	-	29,010	-	1,227	-	-	30,237
Амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2022	-	26,449	-	1,014	-	-	27,463
амортизација за годината	-	540	-	65	-	-	605
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
отуѓување и расходување	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	-	26,989	-	1,079	-	-	28,068
Состојба на 1 јануари 2023	-	26,989	-	1,079	-	-	28,068
амортизација за годината	-	519	-	65	-	-	584
загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	-	27,508	-	1,144	-	-	28,652
Сегашна сметководствена вредност на 1 јануари 2022	-	1,862	-	213	-	-	2,075
на 31 декември 2022	-	1,322	-	148	-	-	1,470

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

на 31 декември 2023	-	1,502	83	1,585
---------------------	---	-------	----	-------

Нематеријални средства (продолжува)

Б. Сметководствена вредност на нематеријалните средства каде што постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на банката

Во илјади денари	Интерно развиен софтвер	Купен софтвер од надворешни добавувачи	Други интерно развиени нематеријални средства	Други нематеријални средства	Вложувања во нематеријални средства земени под закуп	Вкупно
на 31 декември 2023	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2022	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2023 и 2022 година, Банката нема нематеријални средства за кои постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката.

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

29. Недвижности и опрема
A. Усогласување на сегашната сметководствена вредност

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижности и опрема земени под закуп	Вкупно
Набавна вредност									
Состојба на 1 јануари 2022	-	155,426	6,556	34,430	32	-	-	-	200,444
Зголемувања	-	165	4,389	849	-	-	-	-	5,403
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	(2,763)	-	-	-	-	-	(2,763)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	-	155,591	8,182	35,279	32				203,084
Состојба на 1 јануари 2023	-	155,591	8,182	35,279	32				203,084
Зголемувања	-	1,861	439	-	-	-	-	-	2,300
зголемувања преку деловни комбинации (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓувања преку деловни комбинации)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	-	157,452	8,621	35,279	32				205,384

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Недвижности и опрема (продолжува)

A. Усогласување на сегашната сметководствена вредност (продолжува)

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцела- риска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижности и опрема земени под закуп	Вкупно
Амортизација и оштетување									
Состојба на 1 јануари 2022	-	54,322	6,556	33,708	32				94,618
амортизација за годината	-	3,886	379	1587					5,852
загуба поради оштетување во текот на годината	-								
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	(2,763)	-	-	-	-	-	(2,763)
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	-	58,208	4,172	35,295	32				97,707
Состојба на 1 јануари 2023	-	58,208	4,172	35,295	32				97,707
амортизација за годината	-	3,916	1,096	1,568					6,580
загуба поради оштетување во текот на годината	-								
ослободување на загубата поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(пренос во нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
пренос од нетековни средства кои се чуваат за продажба)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
останати преноси	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023		62,124	5,268	36,863	32				104,287
Сегашна сметководствена вредност									
на 1 јануари 2022	-	-	101,104	-	4,722	-			
на 31 декември 2022		-	97,383	4,010	3,984	-			
на 31 декември 2023		-	95,328	3,353	2,416	-			

Недвижности и опрема (продолжува)

Б. Сметководствена вредност на недвижностите и опремата кадешто постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката

Во илјади денари	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижности и опрема	Недвижности и опрема во подготовка	Вложувања во недвижности и опрема	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност на:									
на 31 декември 2022	-	-	-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2023	-	-	-	-	-	-	-	-	-

На 31 декември 2023 и 2022 година, Банката нема недвижности и опрема за кои постои ограничување на сопственоста и/или се заложени како обезбедување за обврските на Банката.

30. Тековни и одложени даночни средства и обврски

30.1 Тековни даночни средства и тековни даночни обврски

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Побарувања за данок на добивка (тековен)	-	-
Обврски за данок на добивка (тековен)	(10,667)	(628)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски

A. Признаени одложени даночни средства и одложени даночни обврски

<i>Во илјади денари</i>	2023			2022		
	Одложени даночни средства	Одложени даночни обврски	На нето основа	Одложени даночни средства	Одложени даночни обврски	На нето основа
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во билансот на успех	-	-	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-	-	-
Одложени даночни средства/обврски признаени во капиталот	-	-	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-	-	-

Тековни и одложени даночни средства и обврски (продолжува)

30.2 Одложени даночни средства и одложени даночни обврски(продолжува)

Б. Непризнаени одложени даночни средства

Во илјади денари	2023	2022
Даночни загуби	-	-
Даночни кредити	-	-
Вкупно непризнаени одложени даночни средства	-	-

В. Усогласување на движењата на одложените даночни средства и одложените даночни обврски во текот на годината

Во илјади денари	Признаени во текот на годината:			Состојба на 31 декември
	Состојба на 1 јануари	Биланс на успех	Парични	
2023				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
редити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-
2022				
Дериватни средства чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од банки	-	-	-	-
Кредити на и побарувања од други комитенти	-	-	-	-
Вложувања во хартии од вредност	-	-	-	-
Нематеријални средства	-	-	-	-
Недвижности и опрема	-	-	-	-
Останати побарувања	-	-	-	-
Дериватни обврски чувани за управување со ризик	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-
Неискористени даночни загуби и неискористени даночни кредити	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
Вложувања во финансиските средства расположливи за продажба	-	-	-	-
Заштита од ризик од паричните текови	-	-	-	-
Вкупно признаени одложени даночни средства/обврски	-	-	-	-

31. Нетековни средства кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

A. Нетековни средства кои се чуваат за продажба

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вкупно нетековни средства кои се чуваат за продажба	-	-

B. Група за отуѓување

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
<i>Група на средства за отуѓување</i>		
Финансиски средства	-	-
Нематеријални средства	-	-
Недвижности и опрема	-	-
Вложувања во придружените друштва	-	-
Побарувања за данок на добивка	-	-
Останати средства	-	-
Вкупно група на средства за отуѓување	-	-

Обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување

Финансиски обврски	-	-
Посебна резерва	-	-
Обврски за данок на добивка	-	-
Останати обврски	-	-

Вкупно обврски директно поврзани со групата на средства за отуѓување

- **-**

B. Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Добивка/(загуба) признаена од продажбата на средствата кои се чуваат за продажба и група за отуѓување	-	-

32. Обврски за тргување

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
<i>Депозити на банки</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Депозити на други комитенти</i>		
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-
Орочени депозити	-	-
Останати депозити	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>		
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Останати финансиски обврски</i>	<u>-</u>	<u>-</u>
<i>Деривати за тргување</i>		
Договори зависни од промената на каматната стапка	-	-
Договори зависни од промената на курсот	-	-
Договори зависни од промената на цената на хартиите од вредност	-	-
Други договори кои ги исполнуваат критериумите на МСФИ9	-	-
	<u>-</u>	<u>-</u>
Вкупно обврски за тргување	<u>-</u>	<u>-</u>

33. Финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање

	2023		2022	
	Сегашна сметководствена вредност	Договорна вредност, платлива на достасување	Сегашна сметководствена вредност	Договорна вредност, платлива на достасување
<i>Во илјади денари</i>				
<i>Депозити на банки</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Депозити на други комитенти</i>				
Тековни сметки, депозити по видување и депозити преку ноќ	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Издадени должнички хартии од вредност</i>				
Инструменти на пазарот на пари	-	-	-	-
Сертификати за депозит	-	-	-	-
Издадени обврзници	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Субординирани обврски</i>				
Останати финансиски обврски	-	-	-	-
	-	-	-	-
Вкупно финансиски обврски по објективна вредност преку билансот на успех, определени како такви при почетното признавање	-	-	-	-

во илјади денари
 тековна година 2023   претходна година 2022

Движење на промените во кредитната способност на банката, за финансиски обврски кои се мерат по објективна вредност

Состојба на 1 јануари	-	-
Признаено во Останата сеопфатна добивка за годината (Трансфер во други резервни фондови)	-	-
Состојба на 31 декември	-	-

34. Депозити

34.1 Депозити на банки

<i>Во илјади денари</i>	2023		2022	
	Кратко- рочни	Долгорочни	Кратко- рочни	Долго- рочни
Тековни сметки				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Депозити по видување				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Орочени депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Ограничени депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Останати депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити				
домашни банки	-	-	-	-
странски банки	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на банки	-	-	-	-

Депозити (продолжува)

34.2 Депозити на други комитенти

Во илјади денари	2023		2022	
	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
<i>Нефинансиски друштва</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Држава</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Финансиски друштва, освен банки</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Домаќинства</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
<i>Нерезиденти, освен банки</i>				
Тековни сметки	-	-	-	-
Депозити по видување	-	-	-	-
Орочени депозити	-	-	-	-
Ограничени депозити	-	-	-	-
Останати депозити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати за депозити	-	-	-	-
	-	-	-	-
Тековна достасаност	-	-	-	-
Вкупно депозити на други комитенти	-	-	-	-

35. Издадени должнички хартии од вредност

Во илјади денари	2023	2022
Инструменти на пазарот на пари	-	-
Сертификати за депозит	-	-
Издадени обврзници	-	-
Останато	-	-
Обврски врз основа на камати за издадени хартии од вредност	-	-
Вкупно издадени должнички хартии од вредност	-	-

36. Обврски по кредити

A. Структура на обврските по кредити според видот на обврската и секторот на кредитодавателот

Во илјади денари	2023		2022	
	Краткорочни	Долгорочни	Краткорочни	Долгорочни
Банки				
- резиденти				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
- нерезиденти				
Обврски по кредити	-	14,702,383	-	12,441,749
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	26,535	-	19,890	-
Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Држава				
Обврски по кредити	-	50,031	-	57,178
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Непрофитни институции кои им служат на домаќинствата				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Нерезиденти, освен банки				
-Нефинансиски друштва				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Држава				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Непрофитни институции кои им служат на домаќ.				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Финансиски друштва, освен банки				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Репо-трансакции	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
-Домаќинства				
Обврски по кредити	-	-	-	-
Обврски врз основа на камати	-	-	-	-
Тековна достасаност	1,948,102	(1,948,102)	1,726,857	(1,726,857)
Вкупно обврски по кредити	1,974,637	12,804,311	1,746,747	10,772,070

Обврски по кредити (продолжува)

Б. Обврски по кредити според кредитодавателот

Во илјади денари	2023		2022	
	Кратко- рочни	Долго-рочни	Кратко- рочни	Долго-рочни
<i>Домашни извори</i>				
Република Северна Македонија	-	50,031	-	57,178
<i>Странски извори</i>	-	-	-	-
ЕИБ	26,535	14,176,554	19,890	11,875,473
КФЊ	-	525,829	-	566,276
Тековна достасаност	1,948,102	(1,948,102)	1,726,857	(1,726,857)
Вкупно обврски по кредити	1,974,637	12,804,311	1,746,747	10,772,070

Со состојба на 31 декември 2022 година, најголем дел од обврските по кредити се однесуваат на позајмени средства од Европската Инвестициона Банка (ЕИБ) во износ од 11,875,473 илјади денари (2022: 11,875,473 илјади денари), која е склучена на 25 јуни 2009 година. Со реализацијата на ЕИБ кредитната линија наменета за поддршка на мали и средни претпријатија и на приоритетни проекти се отпочна на 25 јуни 2009 година кога е склучен првиот договор со ЕИБ за реализација на првата фаза од оваа кредитна линија во вкупен износ од 100,000,000 евра со краен рок на доспевање 16 април 2021 година. Дополнително, склучени се уште четири договори со ЕИБ за реализација на следните четири фази, и тоа на 14 октомври 2011 година потпишан е нов договор со ЕИБ во вкупен износ од 50,000,000 евра - II фаза со краен рок на доспевање 16 октомври 2019 година. На 10 јули 2012 година потпишан е договор со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра - III фаза со краен рок на доспевање 16 октомври 2020 година. На 31 декември 2013 година потпишан е договор со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра - IV фаза со краен рок на доспевање 16 октомври 2023 година. На 11 септември 2018 година потпишан е договор со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра - V фаза со краен рок на доспевање 12 години по повлекување на последната транша. На 11 септември 2021 година потпишан е договор со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра - VI фаза со краен рок на доспевање 12 години по повлекување на последната транша. Во текот на 2022 година е повлечена последната транша од VI фаза од договорот со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра. Во текот на 2023 година потпишан е договор со ЕИБ во вкупен износ од 100,000,000 евра - VII фаза со краен рок на доспевање 12 години по повлекување на последната транша. Првите 5 (пет) транши од VII фаза се повлечени на 21.12.2023 година во вкупен износ од 64,462,000 евра.

Каматната стапка се одредува за секоја транша од заемот, на денот на доставувањето на барањето за повлекување на средства и истите се движат од 0.0% до 0.617% на годишна основа.

Со состојба на 31 декември 2023 година, Банката покрај обврските по кредити од ЕИБ има обврски по кредити кои се однесуваат на кредитните линии од КФЊ во износ од 525,829 илјади денари (2022: 566,275 илјади денари). Крајниот рок на достасување е 30 декември 2044 година, а каматните стапки се движат од 0.8% до 2.0% на годишна основа.

Кредитите земени од Европската Инвестициона Банка (ЕИБ) и кредитите земени од КФЊ се обезбедени со државни гаранции.

37. Субординирани обврски

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Обврски по субординирани депозити		
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Обврски по субординирани кредити		
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Обврски по субординирани издадени должнички хартии од вредност		
Обврски врз основа на камати	-	-
	-	-
Откупливи приоритетни акции	-	-
Вкупно субординирани обврски	-	-

38. Посебна резерва и резервирања

<i>Во илјади денари</i>	Посебна резерва за вонбилансни кредитни изложености	Резервирања за потенцијалните обврски врз основа на судски спорови	Резервирања за пензиите и за други користи за вработените	Резервирања за реструктурирањето	Резервирања за неповолните договори	Останати резервирања	Вкупно
Состојба на 1 јануари 2022	9,156	3,921	1,521	-	-	-	14,598
дополнителни резервирања во текот на годината	42,550	-	-	-	-	-	42,550
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(19,100)	(3,921)	(165)	-	-	-	(23,186)
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	32,606	-	1,356	-	-	-	33,962
Состојба на 1 јануари 2023	32,606	-	1,356	-	-	-	32,606
дополнителни резервирања во текот на годината	34,422	-	432	-	-	-	34,854
(искористени резервирања во текот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
(ослободување на резервирањата во текот на годината)	(31,742)	-	-	-	-	-	(31,742)
Ефект од курсни разлики	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	35,286	-	1,788	-	-	-	37,074

Посебната резерва за вонбилансни кредитни изложености на Банката произлегува од финансиските гаранции по основ на склучени договори за гарантирање на наплати при извоз на краток рок. Резервирањата за идни користи на вработените по основ на отпремнини за пензии и јубилејни награди изнесуваат 1,788 илјада денари (2022: 1,356 илјада денари).

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

39. Останати обврски

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Обврски кон добавувачите	2,802	1,285
Добиени аванси	-	-
Обврски за провизии и надомести	12,249	6,766
Пресметани трошоци	-	-
Разграничени приходи од претходна година	4,023	3,792
Краткорочни обврски кон вработените	136	-
Краткорочни обврски за користите на вработените	-	-
Обврски по нереализирани трансфери за плаќање	-	-
Останати даноци и придонеси	-	-
Останато		
- останати обврски во пресметка	344	1,246
- останати обврски за уплатен, а незапишан капитал	-	-
- останати обврски	<u>443</u>	<u>443</u>
Вкупно останати обврски	<u>19,997</u>	<u>13,532</u>

40. Запишан капитал

A Запишан капитал

Со состојбата на 31 декември 2023 година вкупниот акционерски капитал на Банката изнесува 1,998,862 илјади денари (2022: 1,998,862 илјади денари) и истиот се состои од 643,134 (2022: 643,134) одобрени и во целост платени обични акции. Номиналната вредност по акција изнесува 3,108 денари (2022: 3,108 денари). Вкупниот капитал е во сопственост на Владата на Република Северна Македонија.

	<i>Во денари</i>		<i>Број на издадени акции</i>				<i>Во илјади денари</i>	
	Номинална вредност по акција		Обични акции		Неоткупливи приоритетни акции		Вкупно запишан капитал	
	Обични акции	Неоткупливи приоритетни акции	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Состојба на 1 јануари - целосно платени	3,108	-	643,134	443,649	-	-	1,998,862	1,998,862
Запишани акции во текот на годината	-	-	-	199,485	-	-	-	-
Реализација на опциите на акции	-	-	-	-	-	-	-	-
Поделба/окрупнување на номиналната вредност на акција	-	-	-	-	-	-	-	-
Останати промени во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември - целосно платени	3,108	-	643,134	643,134	-	-	1,998,862	1,998,862

Б. Дивиденди

Б.1 Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Објавени дивиденди и платени дивиденди за годината	_____ -	_____ -
<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	_____ -	_____ -

Согласно Законот за основање на Македонска банка за поддршка на развојот дивидендата што и припаѓа на државата се распоредува во резервите на Банката.

Б.2 Објавени дивиденди по денот на билансот на состојба (не се прикажани обврски за дивиденди во билансот на состојба)

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Објавени дивиденди по 31 декември	_____ -	_____ -
<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Дивиденда по обична акција	-	-
Дивиденда по приоритетна акција	_____ -	_____ -

В Акционери чија сопственост надминува 5% од акциите со право на глас

	<i>Во илјади денари</i>		<i>Во %</i>	
	2023	2022	2023	2022
Име на акционерот	Запишан капитал (номинална вредност)	Запишан капитал (номинална вредност)	Право на глас	Право на глас
Влада на Република Северна Македонија	1,998,862	1,998,862	100	100
Вкупно	1,998,862	1,998,862	100	100

41. Заработка по акција

А. Основна заработка по акција

	2023	2022
<i>Нето добивка/(загуба) која им припаѓа на имателите на обични акции</i>		
Нето добивка за годината	91,550	44,275
Дивиденда за неоткупливи приоритетни акции	-	-
Корекции на нетодобивката која им припаѓа на имателите на обични акции	-	-
Нетодобивка која им припаѓа на имателите на обични акции	91,550	44,275

	2023	2022
<i>Пондериран просечен број на обичните акции</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	643,134	443,649
Ефекти од промените на бројот на обичните акции во текот на годината:		
- ефект од емисија на нови акции	-	199,485
- ефект од поништување на сопствени акции	-	-
- ефект од повлекување на предходно издадени акции	-	-
- ефект од конверзија на приоритетни во обични акции	-	-
<i>Пондериран просечен број на обичните акции на 31 декември</i>	643,134	576,639
Основна заработка по акција (во МКД)	142	77

Б. Разводната заработка по акција

	2023	2022
<i>Нетодобивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)</i>		
Нетодобивка за годината која им припаѓа на имателите на обични акции	91,550	44,275
Корекции на нето добивката која им припаѓа на имателите на обични акции за ефектите на сите издадени потенцијални обични акции	-	-
Нетодобивка која им припаѓа на имателите на обични акции (разводната)	91,550	44,275

	2023	2022
<i>Пондериран просечен број на обични акции (разводнет)</i>		
Издадени обични акции на 1 јануари	643,134	443,649
<i>Ефекти од издавањето на потенцијалните обични акции</i>	-	199,485
<i>Пондериран просечен број на обичните акции (разводнети) на 31 декември</i>	643,134	576,639
Разводната заработка по акција (во МКД)	142	77

42. Потенцијални обврски и потенцијални средства

42.1 Потенцијални обврски

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Платежни непокриени гаранции		
во денари	-	-
во странска валута	-	-
Чинидбени непокриени гаранции		
во денари	-	-
во странска валута	-	-
Непокриени акредитиви		
во денари	-	-
во странска валута	-	-
во денари со валутна клаузула	-	-
Неискористени пречекорувања по тековни сметки	-	-
Преземени обврски по кредитни картички	-	-
Преземени обврски за кредитирање и неискористени кредитни лимити	-	-
Останати непокриени потенцијални обврски	1,137,429	909,330
Издадени покриени потенцијални обврски	-	-
Останати покриени потенцијални обврски	-	-
Вкупно потенцијални обврски пред посебната резерва	<u>1,137,429</u>	<u>909,330</u>
(Посебна резерва)	<u>(35,286)</u>	<u>(32,606)</u>
Вкупно потенцијални обврски намалени за посебната резерва	<u>1,102,143</u>	<u>876,724</u>

Вкупните останати непокриени потенцијални обврски кои на 31 декември 2023 година изнесуваат 1,102,143 илјади денари (2022: 876,724 илјади денари) произлегуваат од издадени полиси за осигурување на побарувањата, посебната резерва за истите со состојба на 31 декември 2023 година изнесува 35,286 илјади денари (2022: 32,606 илјади денари). Потенцијалните обврски објавени во оваа белешка се неотповикливи.

Банката има потенцијални обврски по основ на издадени полиси за осигурување на побарувањата. Осигурениците генерално се осигуруваат од комерцијални ризици, односно од: стечај и продолжено неплаќање на купувачот. Во случај ако настане еден од наведените ризици се врши исплата на штета на осигуреникот. Овие потенцијални обврски имаат вонбилансен кредитен ризик и за истите се издвојува посебна резерва.

Во билансот на состојба се признаваат побарувањата од и обврските кон реосигурителите, побарувањата од осигурениците по основ на провизии, побарувањата од осигурениците при евентуален регрес на исплатени штети, како и обврските кон осигурениците по основ на исплатени штети. Во билансот на состојба се евидентираат и соодветните исправки на побарувањата од осигурениците и реосигурителите.

Банката има потенцијални обврски по основ на издадени царински гаранции при увоз заради облагородување со кои Банката гарантира(го превзема ризикот) за плаќање на царинскиот долг кон Царинската Управа на РСМ од страна на клиентот. Со состојба на 31 декември потенцијалните обврски за царински гаранции при увоз заради облагородување изнесуваат 99,025 илјади денари (2022: 76,625 илјади денари) и истите имаат вонбилансен кредитен ризик и се издвојува посебна резерва.

Судски спорови

Со состојба на 31 декември 2023 година нема судски постапки кои се водат против Банката (2022: 686 илјади денари). Не е евидентирано резервирање бидејќи професионалните правни совети покажуваат дека нема веројатност за појава на значителна загуба. Поврзаните ризици се анализирани од веројатноста за нивна појава.

Даночен ризик

Финансиските извештаи и сметководствената евиденција на Банката подлежат на даночна контрола од страна на даночните власти во периодот од 5 години по поднесувањето на даночниот извештај за финансиската година и можат да предизвикаат дополнителни даночни обврски. Според проценките на Раководството на Банката не постојат било какви дополнителни услови од кои можат да произлезат потенцијално материјално значајни обврски по овој основ.

42.2 Потенцијални средства

<i>Во илјади денари</i>	2023	2022
Вкупно потенцијални средства	_____ -	_____ -

43. Работи во име и за сметка на трети лица

	2023			2023		
	средства	обврски	нето позиција	средства	обврски	нето позиција
Администрирање на средства во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	-	-	-	-	-	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Управување на средства во име и за сметка на трети лица						
Депозити во денари	-	-	-	-	-	-
Депозити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Кредити во денари	6,508,143	6,508,143	-	6,318,817	6,318,817	-
Кредити во странска валута	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во денари	-	-	-	-	-	-
Други побарувања во странска валута	-	-	-	-	-	-
Старателски сметки	-	-	-	-	-	-
Останато	-	-	-	-	-	-
Вкупно	6,508,143	6,508,143	-	6,318,817	6,318,817	-

Банката е овластена да биде агент на Владата на Република Северна Македонија, пласирајќи средствата од Република Северна Македонија за Проект за самовработување, средствата од Меѓународна банка за обнова и развој за Проектот за одржлива енергија, Обновливиот кредитен фонд и компензационите фондови, на крајни должници преку селектирани комерцијални банки од Република Северна Македонија или директно.

Во рамки на сетот економски мерки за помош на стопанството за справување со КОВИД-19 кризата во текот на 2020 година и 2021 година помеѓу Владата на РСМ и РБСМ склучени се Анекси кон Договорот за воспоставување на кредитна линија за енергетска ефикасност и обновливи извори на енергија и кон Договорот за администрирање на Посебен кредитен фонд склучени со Министерство за финансии, исто така, во рамки на сетот економски мерки за помош на стопанството за справување со КОВИД-19 кризата со Одлука за изменување и дополнување на одлуката за условите и критериумите за репласирање на средствата од компензационите фондови од странска помош.

Во рамки на сетот економски мерки за помош на стопанство во текот на ноември 2020 година помеѓу Владата на РСМ и РБСМ склучен е Договор за администрирање на фонд за микро и мали претпријатија, кредитна линија која е наменета за спроведување на мерката за воспоставување бескаматна кредитна линија со грант компонента наменета за микро и мали претпријатија - КОВИД-3

Како дополнителни мерки за помош на стопанството за справување со КОВИД-19 кризата во текот на 2021 година склучен е Анекс кон Договорот за администрирање на Посебен кредитен фонд склучен со Министерство за финансии, со кој дел од паричните средства од Посебниот кредитен фонд кој е во сопственост на Владата на РСМ се пренаменуваат за кредитна линија за поддршка на трговски радиодифузни друштва од областа на емитувањето на радио и телевизиски програми. Исто така, во 2021 година помеѓу РБСМ и Владата на Република Северна Македонија склучен е договор за администрирање на фонд за финансиска поддршка и поддршка на ликвидноста-Ковид 4 кредитна линија и Договор за субвенционирање на камата по кредити дадени од деловните банки на компани кои ја реинвестирале добивката. Во 2022 година пандемијската криза се трансформираше во енергетска и ценовна криза и како помош за зајакнување на економијата Владата на РСМ преку РБСМ одобри кредитни линии за обртни средства кои се пласираат директно до крајните корисници или со посредство на деловните банки. Во 2023 година помеѓу Владата и РБСМ е склучен договор за Фонд за енергетска ефикасност со чија реализација согласно утврдените услови Банката ќе одобрува кредити, издава гаранции и одобрува грантови, а средствата во износ од 600,000 илјади денари се префрлени на 29.12.2023 година.

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

44. Трансакции со поврзани страни

А. Биланс на состојба

во илјади денари

Состојба на 31 декември 2023

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Средства						
Тековни сметки	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-	-	-
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	27,694	-	-	-	-	27,694
Вложувања во хартиите од вредност	341,097	-	-	-	-	341,097
(Исправка на вредноста)	-	-	-	-	-	-
Останати средства	9,343	-	-	-	-	9,343
Вкупно	378,134	-	-	-	-	378,134
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	-	-	-	-
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	50,031	-	-	-	-	50,031
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Вкупно	50,031	-	-	-	-	50,031
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски	-	-	-	-	-	-
(Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
(Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

А. Биланс на состојба (продолжува)

во илјади денари

	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
Состојба на 31 декември 2022						
Средства						
Тековни сметки	-	-	-	-	-	-
Средства за тргување	-	-	-	-	-	-
Кредити и побарувања						
хипотекарни кредити	-	-	-	-	-	-
потрошувачки кредити	-	-	-	-	-	-
побарувања по финансиски лизинг	-	-	-	-	-	-
побарувања по факторинг и форфетирање	-	-	-	-	-	-
останати кредити и побарувања	26,465	-	-	-	-	26,465
Вложувања во хартиите од вредност (Исправка на вредноста)	343,433	-	-	-	-	343,433
Останати средства	7,127	-	-	-	-	7,127
Вкупно	377,025	-	-	-	-	377,025
Обврски						
Обврски за тргување	-	-	-	-	-	-
Депозити	-	-	-	-	-	-
Издадени хартии од вредност	-	-	-	-	-	-
Обврски по кредити	57,178	-	-	-	-	57,178
Субординирани обврски	-	-	-	-	-	-
Останати обврски	-	-	-	-	-	-
Вкупно	57,178	-	-	-	-	57,178
Потенцијални обврски						
Издадени гаранции	-	-	-	-	-	-
Издадени акредитиви	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални обврски (Посебна резерва)	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-
Потенцијални средства						
Примени гаранции	-	-	-	-	-	-
Останати потенцијални средства	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

Поврзани страни со Банката се: лицата со посебни права и одговорности во Банката и со нив поврзаните лица, акционери со квалификувано учество во Банката и со нив поврзаните лица, како и одговорните лица на тие акционери. Единствен сопственик е Владата на Република Северна Македонија и Банката не смее да одобрува кредити и издава гаранции на државата, јавните претпријатија и на институциите што се финансирани од буџетот.

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2023 (тековна година)						
Приходи						
Приходи од камата	168,858	-	-	-	-	168,858
Приходи од провизии и надомести	44,829	-	-	-	-	44,829
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	213,687	-	-	-	-	213,687
Расходи						
Расходи за камата	552	-	-	-	-	552
Расходи за провизии и надомести	-	-	-	-	-	-
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	552	-	-	-	-	552

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023 година
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

Б. Приходи и расходи кои произлегуваат од трансакциите со поврзаните страни (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Матично друштво	Подружници	Придружени друштва	Раководен кадар на банката	Останати поврзани страни	Вкупно
2022 (претходна година)						
Приходи						
Приходи од камата	105,194	-	-	-	-	105,194
Приходи од провизии и надомести	26,819	-	-	-	-	26,819
Нето-приходи од тргување	-	-	-	-	-	-
Приходи од дивиденда	-	-	-	-	-	-
Капитална добивка од продажбата на нетековни средства	-	-	-	-	-	-
Останати приходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	132,013	-	-	-	-	132,013
Расходи						
Расходи за камата	624	-	-	-	-	624
Расходи за провизии и надомести	20	-	-	-	-	20
Нето-загуби од тргување	-	-	-	-	-	-
Расходи за набавка на нетековните средства	-	-	-	-	-	-
Исправка на вредноста на финансиските средства, на нето-основа	-	-	-	-	-	-
Останати расходи	-	-	-	-	-	-
Трансфери помеѓу субјектите	-	-	-	-	-	-
Вкупно	644	-	-	-	-	644

Трансакции со поврзани страни (продолжува)

В. Надомести на раководниот кадар на банката

	<i>во илјади денари</i>	
	тековна година 2023	претходна година 2022
Краткорочни користи за вработените	25,442	20,890
Користи по престанокот на вработувањето	-	-
Користи поради престанок на вработувањето	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со сопственички инструменти	-	-
Плаќања на вработените врз основа на акции, подмирени со парични средства	-	-
Останато	-	-
Вкупно	25,442	20,890

45. Наеми

А. Наемодавател

А.1 Побарувања по финансиски наеми

<i>во илјади денари</i>	Вкупно побарувања по финансиски наем	Период на достасување на побарувањата по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2023(тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Состојба на 31 декември 2022(претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

А.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми

<i>во илјади денари</i>	Вкупно побарувања по оперативни наем	Период на достасување на побарувањата по оперативни наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2023(тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Состојба на 31 декември 2022(претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Наеми (продолжува)

Наемодавател (продолжува)

A.2 Побарувања по неотповикливи оперативни наеми (продолжува)

<i>во илјадиденари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот даден под оперативен наем:							
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)	-	-	-	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-	-	-	-

Б. Наемател

Б.1 Обврски по финансиски наеми

<i>во илјади денари</i>	Вкупно обврски по финансиски наем	Период на достасување на обврсте по финансиски наем		
		до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)				
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот	-	-	-	-
Вкупно	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Наеми (продолжува)
 Наемател (продолжува)

Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжува)

<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Вредност на имотот земен под финансиски наем:							
Набавна вредност							
Состојба на 1 јануари 2022	-	-	-	-	-	-	-
- зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
- отуѓување и расходување	-	-	-	-	-	-	-
- останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2023	-	-	-	-	-	-	-
- зголемувања	-	-	-	-	-	-	-
- отуѓување и расходување	-	-	-	-	-	-	-
- останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	-	-	-	-	-	-	-
Акумулирана амортизација и оштетување							
Состојба на 1 јануари 2022	-	-	-	-	-	-	-
- амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
- загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
- (ослободување на загубата поради оштетување вотекот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
- (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
- останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 1 јануари 2023	-	-	-	-	-	-	-
- амортизација за годината	-	-	-	-	-	-	-
- загуба поради оштетување во текот на годината	-	-	-	-	-	-	-
- (ослободување на загубата поради оштетување вотекот на годината)	-	-	-	-	-	-	-
- (отуѓување и расходување)	-	-	-	-	-	-	-
- останато	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2023	-	-	-	-	-	-	-

Развојна банка на Северна Македонија АД Скопје 31 декември 2023
 Белешки кон финансиските извештаи (продолжува)
 (Сите износи се изразени во илјади денари освен доколку не е поинаку наведено)

Наеми (продолжува)
 Наемател (продолжува)

Б.1 Обврски по финансиски наеми (продолжува)

	<i>во илјади денари</i>	Земјиште	Градежни објекти	Транспортни средства	Мебел и канцелариска опрема	Останата опрема	Други ставки на недвижностите и опремата	Вкупно
Сегашна сметководствена вредност								
на 1 јануари 2022		-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2022		-	-	-	-	-	-	-
на 31 декември 2023		-	-	-	-	-	-	-

Б.2 Обврски по неотповикливи оперативни наеми

	<i>во илјади денари</i>	Вкупно обврски по неотповикливи оперативни наеми	Период на достасување на обврските по оперативен наем		
			до 1 година	од 1 до 5 години	над 5 години
Состојба на 31 декември 2023 (тековна година)					
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот		-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-
Состојба на 31 декември 2022 (претходна година)					
Сегашна вредност на минималните плаќања за наемот		-	-	-	-
Вкупно		-	-	-	-

46. Плаќање врз основа на акции

	<i>во илјади денари</i>	
	2023	2022
Датум на давање на опцијата	-	-
Датум на истекување на опцијата	-	-
Цена на реализација на опцијата	-	-
Цена на акцијата на датумот на давање на опцијата	-	-
Варијанса	-	-
Очекуван принос на дивидендата	-	-
Каматна стапка	-	-
Објективна вредност на датумот на давање на опцијата	-	-

	2023		2022	
	Број на опциите за акции	Пондерирана просечна цена за опциите за акции	Број на опциите за акции	Пондерирана просечна цена за опциите за акции
Состојба на 1 јануари	-	-	-	-
Промени во текот на годината:	-	-	-	-
- опции дадени на членовите на Надзорен одбор	-	-	-	-
- опции дадени на членовите на Управен одбор	-	-	-	-
- останати дадени опции	-	-	-	-
- форфетоирани опции	-	-	-	-
- реализирани опции	-	-	-	-
- опциисо истечен краен рок	-	-	-	-
Состојба на 31 декември	-	-	-	-

47. Настани по датумот на билансот на состојба

По 31 декември 2023 година-датумот на известувањето, до денот на одобрувањето на овие финансиски извештаи, нема настани кои би предизвикале корекција на финансиските извештаи, ниту пак други настани кои се материјално значајни за објавување во овие финансиски извештаи.